

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 8
Vasario - February 24, 1995

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Iškilmingas Vasario 16-osios minėjimas šventės išvakarėse įvyko Vilniaus operos ir baletu teatro rūmuose. Minėjime dalyvavo Seimo, vyriausybės nariai, žinomi visuomenės, kultūros, mokslo veikėjai, religinių konfesijų, politinių partijų atstovai, diplomatinio korpuso nariai. Minėjime kalbą pasakė prezidentas A. Brazauskas. Jis dar kartą pakvietė visuomenę santarpei ir vienybei, o politines partijas - konstruktyviam dialogui.

- Lietuvos ambasadoriui, Kauno garbės piliečiui Stasiui Lozoraičiui Kaune ketinama statyti paminklą. Tam tikslui miesto valdybos potvarkiu paskirtas 150 kvadratinį metrų sklypas prie buvusio ministrų kabineto pastato K. Donelaičio g. 58. St. Lozoraičio atminimo įamžinimui rūpinasi neseniai sudarytas komitetas, į kurį įeina Seimo narys Kazimieras Kuzminskas, Šv. Kryžiaus bažnyčios klebonas Algimantas Keina, diplomato giminės, miesto architektai.

- Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui sveikinimo telegramas Vasario 16-osios proga atsuntė Popiežius Jonas Paulius II, Danijos karalienė Margarethe II, Anglijos karalienė Elizabeth, Izraelio valstybės prezidentas Azer Weizman, Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa, kitų valstybių bei tarptautinių organizacijų vadovai.

- Danijos kariuomenės vadovas generolas Jorgen Lyng vasario 15 - 16 dienomis lankėsi Vilniuje, kur susitiko su Lietuvos ginkluotojų pajėgų vadais, Krašto apsaugos ministerijos vadovais.

- Lietuvos Seimas priėmė pareiškimą dėl rasizmo, ksenofobijos, antisemitizmo ir netolerancijos apraiškų. Pareiškimas priimtas ryšium su tuo, kad 1995 metus Jungtinės Tautos paskelbė Tolerancijos metais. Atitinkamus dokumentus priima daugelio šalių parlamentai ir vyriausybės, taip pat tarptautinės organizacijos.

- 48 Lietuvos valstybei, jos kultūrai, menui ir mokslui nusipelnę žmonės Vasario 16 d. proga Lietuvos Prezidento dekretu apdovanoti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino įvairių laipsnių ordinais ir medaliais.

- Amžinam poilsiui, eidama 113-uosius metus, atgulė seniausia Lietuvos moteris tremtinė Ona Baltuškonytė-Valentukonienė. Paskutiniuosius gyvenimo metus ji praleido pas dukrą Birutę Vilkyškiuose, Šilutės rajone.

- "Santykiai tarp Lietuvos ir Rusijos dabar yra normalūs", - pasakė Lietuvos prezidentas A. Brazauskas vasario 14 d. dienraščiui "Lietuvos Rytas", pažymėdamas savo antrąsias prezidentavimo metines. A. Brazauskas pastebėjo, jog "prieš pusantų metų santykiai tarp Lietuvos ir Rusijos buvo iš tiesų labai komplikuoti".

- Prekybinis deficitas 1994 m. Lietuvoje išaugo 19% iki 1.3 bilijono litų (\$324 milijonai). 1993 m. jis sudarė \$273 milijonus. Priežastis - Rusijos kuro ir Vakarų gamybos priemonių išvežimo padidėjimas. Importo apimtys žymiai pralenkė Lietuvos prekių eksportą.

ILGAS KELIAS Į EUROPAŲ BE SIENŲ

Pasaulio naujienų agentūrų pranešimuose neliko nepastebėtas trijų Baltijos šalių premjerų susitikimas Rygoje šių metų vasario 13 d. Dėmesio šiam susitikimui priežastis - Pabaltijo šalių bandymas suderinti savo skirtumus muitinių srityse bei kelią Via Baltica padaryti tikruoju keliu į Baltijos šalių draugystę ir keliu į Europą be sienų.

Trijų Baltijos šalių premjerai vasario 13 d. Rygoje padarė naujus pasiūlymus, bandydami panaikinti chaosą ant savo kelių, kertančių sienas, ir bandydami suderinti muitinių taisykles.

Estija, Latvija ir Lietuva jau pradėjo derybas dėl asocijuotos narystės Europos Sąjungoje, bet jos prisipažįsta, jog ilgos eilės ir užsikišimai, kada kai kurios mašinos bando lenkti tas eiles, parodo trūkumus, ruošiantis tapti Europos be sienų dalimi.

"Mes jaučiame, jog esame kartu kelyje į Europą, bet mes vėluojame - mes privalome pradėti dabar koncentruotis darbui", - Estijos premjeras Andres Tarand pasakė po trišalio susitikimo. "Muitinių vienybė ir kelias Via Baltica yra labai svarbios šio darbo dalys", - pasakė jis.

Kelias Via Baltica, apie 1,000 kilometrų ilgio (600 mylių), jungiantis Lietuvos-Lenkijos sieną pietuose su Suomijos ilanka Estijoje, toli gražu netapo trijų Baltijos šalių vienybės ar išjungimo į Europą simboliu. Korupcijos apimti muitinių darbuotojai

pagavė susisiekimą šiuo keliu ir tikrą košmarą.

Latvijos premjeras Maris Gailis pasakė, kad dešimties punktu planas, kuris buvo priimtas trijų Baltijos premjerų Rygoje, pradės išspręsti praktines problemas, ypatingai kelių transporte. "Mes užtikrinsime tai, kad visi turės taisyklių laikytis", - pasakė jis žurnalistams.

Suderintos tranzito taisyklės ir bendra muitinių sistema, kur bus panaikinta būtinybė dvigubam patikrinimui, sudaro pertvarkymo plano branduolį. Taip pat numatoma bendra muitinių informacijos sistema ir daugelis kitų pakeitimų, priartinančių Baltijos šalis prie tarptautinių standartų.

Trijų Baltijos šalių premjerai pripažino, kad nors jie ir tikisi iki 1997 metų turėti visišką muitinių bendrumą, tačiau bent du politiniai barjerai neleis pasiekti klestėjimo šiame bendradarbiavime.

Pirmiausia, Estijos pareigūnai sako, jog saugumas pietinės sienos su Latvija yra toks pat blogas kaip ir Rytuose su Rusija. Padirbti ir negaliojantys pasai bei asmens dokumentai pastoviai pasirodo tose vietose. Estija nori, kad Latvija ir Lietuva sugriežtintų taisykles buvusios Sovietų Sąjungos dokumentams, kurie yra Estijai nepriimtini. Tačiau Lietuva ir Latvija nenori gadinėti santykių su savo kaimynais Rytuose ir sako, kad jie toleruoja dokumen-

tus iš Rytų.

Trijų Baltijos šalių lyderiai taip pat prisipažino, kad neturi naujų idėjų dėl kitos problemos - prekyba žemės ūkio produktais. Kiekvieną savaitę Latvijos pasieniečiai sulaiko ir išsiunčia atgal ūkininkus ar perpardavinėtojus, kurie kaltinami bandymu įvežti mėšą bei kitą žemės ūkio produkciją į šalį ir parduoti Latvijoje už žymiai aukštesnę kainą. Bandydama apsaugoti savo rinkos struktūrą, kurioje yra subsidijos ir stiprus lato kursas, Ryga laikosi tarifų sistemos, kurią ypatingai kritikuoja Vilnius.

"Žemės ūkio politika yra labai sudėtingas klausimas ir truks laiko, kol bus pašalinti mūsų nesutarimai", - pasakė Estijos premjeras. "Mes galime eiti mažais žingsniukais ir bendrus tikslus ir juos išspręsti dvipusiai. Tai yra geriau negu kad problemos būtų bandytos išspręsti sutartimi, kurios nebus laikomasi", - pasakė Tarand.

Susitikimas baigėsi. Premjerai išvyko į savo šalis su naujais siekais ir tikslais. Pirmieji žingsniai Pabaltijo šalių vienybės link jau padaryti. Jau suprantama, kad kelyje į Europą be sienų pirmiausia jas būtina turėti tvarkingas. Sunku pasakyti, kiek praktinės reikšmės turės šis susitikimas, tačiau jis be abejonės priartino tris Baltijos šalis prie Europos Sąjungos, kuri pamatė - problemos bandomos spręsti...

pagal Reuter

Jau 200-ąjį kartą ant Sartų ežero šiemet vyko tradicinės žirgų lenktynės.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

ŽIEMOS AKADEMIJA DRUSKININKUOSE

1994 m. gruodžio 26 d. - 1995 m. sausio 2 d. Druskininkuose, "Nemuno" sanatorijoje, vyko Moksleivių ateitininkų sąjungos Žiemos akademija, kurioje dalyvavo maždaug 100 jaunuolių iš visos Lietuvos. Akademija jau kelerius metus kiekvieną rudenį, žiemą ir pavasarį sukviečia rašinio konkursą (keturių lygių, pagal amžių) laimėjusius moksleivius į savotišką tikėjimo, krašto pažinimo ir kultūros mokyklą.

Šios akademijos paskaitų leitmotyvų buvo popiežiaus Jono Pauliaus II pasakyti žodžiai: "Būkite... mylintys laisvę, kaip sąžinės išmėginimą, pasišventę darbui, trokštant prisiišti atsakomybę". Paskaitas ateitininkams ir druskininkiečiams skaitė Vidas Abraitis, laikinai einantis Lietuvos Ateitininkų Federacijos pirmininko pareigas ("Šeima kaip vertybė", "Ką reiškia mirti sau ir

save atiduoti", "Asmens priklausymas asmeniui"), filosofas Tomas Sodeika ("Orientavimasis mokslo pasaulyje"), psichologė Danutė Gailienė ("Moralinis brendimas"), kun. Robertas Grigas ("Tikėjimo autentiškumas ir kokybė", "Šeima Bažnyčioje"), istorikė Genovaitė Gustaitė ("Palaimintojo J. Matulaičio ekuimeniškas ir lietuviškas veikimas"), mokytojas Saulius Mikuckis ("Socialinės analizės principai"), prof. Feliksas Palubinskas ("Turta kaip vertybė"), kun. Gintaras Vitkus ("Asmeninės ateities vizija ir Dievo valia. Pasirinkimas ir atsakomybė"), dr. M. Palubinskaitė ("Profesionalumo prasmė ir reikalingumas"), gydytojai Virgilijus Rudzinskas ir Nijolė Liobikienė ("Gyvybė kaip vertybė", "Šeimos paskirtis"), filosofas Vytautas Ališauskas ("Intelektinė kompetencija"). Po ilgesnio lai-

ko į Lietuvą atvykęs LAF pirmininkas dr. Arvydas Žygas, remdamasis naujais antropologijos ir kultūros tyrinėjimais bei akcentuodamas mokslo išlavimą ir Bažnyčios mokymo darnos galimybes, nagrinėjo kultūrą ir tautą kaip vertybes, apibendrinė kultūrų skirtumus. Miesto muzikos mokyklos salėje ateitininkams koncertavo pianistė Saulė Eidukonytė, Alfredas Račkauskas (Nacionalinis simfoninis orkestras), Danielius Sadauskas (Nacionalinis filharmonijos solistas). Apie muziką, jos iškilus kūrėjus ir būties prasmę, grožio bei meno sąsajas gyvai papasakojo muzikologas Algimantas Puišys. Jaunieji ateitininkai grupėmis lankėsi M. K. Čiurlionio muziejuje, susipažino su jo įvairialype kūryba.

Akademijos metu ateitininkai surengė simpoziumą "Masinės

Dusetų miestelis. Atstatytas paminklas Lietuvos Nepriklausomybei 1918-1928 m. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Estijos parlamentas: už pilną Čėčenijos pripažinimą

Estijos parlamentas vasario 13 d., nekreipdamas dėmesio į Maskvos reakciją, drąsiai ir vieningai balsavo už kaip galimą greitesnį Čėčenijos respublikos pripažinimą.

Rezoliucijoje, kurią parėmė Estijos vyriausybė, sakoma, kad Čėčeniją būtina pripažinti kai atsirastų "pati pirmoji galimybė, kai tarptautinė situacija tai leis padaryti".

Rusijos užsienio reikalų ministras, skundėsi Estijos ambasadoriui Maskvoje, kad ši rezoliucija, tai "akivaizdus kišimasis į Rusijos Federacijos vidaus reikalus".

Estijos užsienio reikalų komiteto pirmininkas pasakė, kad jis diskutavo apie būsimą rezoliuciją su Vakarų šalių diplomatais Tallinne. Priimta rezoliucija taip pat kritikuoja tarptautines organizacijas dėl jų nesugebėjimo greitai reaguoti į žmogaus teisių pažeidimus Čėčenijos kampanijoje.

Kaip praneša Estijos radijas, 50 deputatų balsavo už šią rezoliuciją, nebuvo nei vieno prieš ar susilaikiusio.

pagal Reuter

JAV Prezidento sveikinimai

Jungtinių Amerikos Valtijų prezidentas Bill Clinton antradienį, vasario 14 d. Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui Nepriklausomybės dienos proga atsuntė sveikinimo telegramą.

"77-ųjų Lietuvos valstybės nepriklausomybės proga leiskite perduoti Jums ir Lietuvos žmonėms šilčiausius Jungtinių Valtijų gyventojų sveikinimus", - sakoma telegramoje.

Mes žinome, kad tai taip pat yra penktosios jūsų revoliucijos metinės, kurios sužavėjo laisvę mylinčius žmones visame pasaulyje. Numetusi praeities pančius, Lietuva iškovojo nepriklausomybę. Ji sukūrė demokratines institucijas ir dabar kuria laisvą rinką, nes šios dvi sąlygos yra labai svarbios saugumui ir visuotinei gerovei, rašoma JAV prezidento sveikinime.

Kadangi Jūs ir Jūsų tauta švenčia Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, aš norėčiau Jus užtikrinti, kad mes ir toliau tvirtai remsimės Lietuva. Šią istorinę dieną visų amerikiečių vardu aš noriu pasiųsti geriausius linkėjimus Lietuvos žmonėms, sakoma JAV prezidento sveikinime.

ELTA

Anonimas grasina išsprogdinti TV bokštą

"Mes išsprogdinsime TV bokštą jeigu Ostantino programos ir soap opera "Laukinė rožė" nebus vėl pradėti transliuoti sekančią savaitę ir vyriausybė nesustos tyčiotis iš žmogiškų jausmų" - sakoma anoniminiame laiške, atsiųstame Lietuvos valtybinės TV ir radijo direktoriui Gediminui Ilgūnui vasario 13 d., - praneša dienraštis "Respublika". Ilgūnas sako, kad "tai yra tik grasinimas, tačiau mes nusprendėme perduoti laišką Lietuvos Saugumo departamentui".

Ostantino TV iš Maskvos transliacijos buvo nutrauktos vasario pradžioje, po to, kai privati kompanija nesumokėjo 800,000 litų skolos Vilniaus TV centrui. Ostantino TV direktorių taryba atsisakė nuo derybų su Lietuvos valtybinės TV ir radijo kompanija dėl dalinio Maskvos kanalo nuomos finansavimo. Etninės mažumos ir kai kurios visuomeninės organizacijos protestavo dėl Ostantino TV ir radijo "Majak" transliacijų nutraukimo ir reikalavo finansavimo iš valstybės. Piketai buvo organizuoti prie Seimo rūmų ir Rusijos ambasados Vilniuje.

TASS

informacijos priemonių reikšmė jauno žmogaus ugdymui", į kurį pakvietė katalikiškų leidinių, radijo ir televizijos laidų atstovus. Su žurnalo "Naujas Židinys" redaktoriais Petru Kimbriu ir Vytautu Ališausku, laikraščio "XXI amžius" žurnalistu Romu Jurelioniu, žurnalo "Caritas" darbuotoja s. Bena Mališkaite ir "Katalikų pasaulio" redaktoriaumi

Kastantu Lukėnu jaunuoliai diskutavo dėl žurnalistinės etikos, katalikų spaudos kokybės. Gruodžio 31 d. MAS suvažiavimas balsų dauguma priėmė kreipimąsi į Lietuvos vadovybę dėl abortų uždraudimo bei dokumentą dėl įvykių Čėčenijoje, o Naujųjų metų naktį dalyvavo Druskininkų bažnyčioje aukotose mišiose.

LKBC

Vilniaus senelių pensionatas. Čia apsigyveno ir keletas tautiečių iš JAV, Anglijos. Dvieji kambarių apartamentų kaina apie \$500 į mėnesį su maitinimu ir medicinine priežiūra. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

ŠALFASS-gos 1994 m. metinės sportinės veiklos santrauka

Ši santrauka apima ŠALFSS-gos sportinę veiklą nuo 1993 m. lapkričio 13 d. iki 1994 m. lapkričio 10 d. Įvykiai pateikiami chronologine tvarka ir apima tik metines pirmenybes, visai neminint apygardinių ar kitų mažesnės apimties varžybų.

1993 m. Š. A. baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės įvyko 1993 m. lapkričio 7 d., Toronte, Ont. Vykde Toronto estai. Dalyvavo virš 50 plaukiku, iš kurių buvo 14 lietuvių. Tai buvo gausiausias varžybos per paskutinį dešimtmetį. Dėl palyginus gauso lietuvių skaičiaus pasidarbavo lietuvių koordinatore Ilo-na Smalenskienė, iš Toronto. Torontietis Sean Šepulis buvo pripažintas iškiliausiu pirmenybių dalyviu.

1994 m. Š. A. lietuvių vyrų senjorų (virš 34 m.) krepšinio pirmenybės pravedė Hamiltono LSK Kovas, vasario 12 - 13 dienomis, Hamiltone, Ont. Varžybos buvo prarastos labai tvarkingai ir kruopščiai. Gaila, kad dalyvavo tik 4 kanadiečių komandos. Laimėtojai tapo Hamiltono LSK Kovas.

1994 m. Š. A. lietuvių kalnu slidinėjimo pirmenybės įvyko vasario 26 d., Blue Mountain Ski Resort, Collingwood, Ont. Vykde Toronto LSK Jungtis, vadovaujant Rimui Kuliavui. Šiose sklandžiai ir sėkmingai prarastos varžybose dalyvavo 62 slidinėtojai.

9-sis tradicinis Clevelando LSK žaibo kėgliavimo "Draugystės Turnyras" buvo sėkmingai prarastas vasario 26 d., Clevelande, Ohio. Dalyvavo 70 lietuvių kėgliuotojų iš įvairių vietovių.

1994 m. Š. A. lietuvių individualios šachmatų pirmenybės įvyko balandžio 16-17 dienomis Chicagoje, IL. Turnyrą sėkmin-

gai pravedė Chicagos Lietuvių Šachmatų Klubas. Vadovas Pranas Šalkauskas padėjo labai daug pastangų sutraukti net 16 žaidėjų. Tai bene gausiausias Š. A. lietuvių metinis turnyras bet kada įvykdytas. Laimėtojai tapo Juozas Chrolavičius iš Hamiltono ir Antanas Jasaitis iš Chicagos.

1994 m. Š. M. lietuvių raketbolo (Racquetball) pirmenybės įvyko balandžio 16 d., Baltimore, MD. Varžybas rengė Baltimorės LAK. Turnyro vadovas - Vincas Dulys. Dalyvavo 8 žaidėjai iš Baltimorės, Clevelando ir S. Carolinos. Varžybos buvo prarastos sklandžiai. Turnyrui vadovavo Vytautas Dulys.

1994 m. Š. A. lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės vykdė Clevelando LSK Žaibas balandžio 23 - 24 dienomis, Clevelande, OH. Varžybos praėjo visapusiškai sėkmingai. Šalia C, D ir E klasių, šiais metais buvo pridėta ir jaunių B (16 m. ir jaunesnių) klasė. B klasėje dalyvavo 5 komandos. Laimėjo Hamiltono "Kovas". C (14 m. ir jaun.) klasėje laimėjo Londono "Tauras". D (12 m. ir jaun.) klasėje iš 6 komandų viršų paėmė Hamiltono "Kovas". E (10 m. ir jaun.) klasėje ir vėl H. "Kovas" liko nugalėtojais, dalyvaujant 5 komandoms.

1994 m. Š. A. lietuvių stendinio (medžioklinio šautuvų "Trap") šaudymo pirmenybės įvyko gegužės 7 d., Hamiltono LMŽK šaudykloje. Dalyvavo 9 varžovai.

1994 m. Š. A. lietuvių kovinių kalibru šaudymo varžybos įvyko gegužės 21 d. ORCO šaudykloje, Geneva, OH. Pravedė Clevelando LSK "Žaibo" šaudymo sekcija, vadovaujant pulk. Algirdui Garlauskui. Dalyvavo 8 šaudytojai.

44-sios Š. Amerikos lietuvių metinės sporto žaidynės įvyko gegužės 27 - 29 dienomis Detroito LSK Kovas. Organizacinio komiteto pirmininkas - Algis Rugienius. Varžybinio - Vitas Rugienius. Žaidynių programa apėmė Š. A. lietuvių vyrų A, vyrų B ir jaunių A (19 m. ir jaunesnių) krepšinio, vyrų tinklinio, ledo ritulio, lauko teniso ir kėgliavimo pirmenybes. Kiekviena sporto šaka minima atskirai:

Krepšinio pirmenybės buvo vykdomos vyrų A, vyrų B ir jaunių A (1975 m. gimimo ir jaunesnių) klasėse, viso 21 komanda. Moterų krepšinio varžybos neįvyko dėl dalyvių stokos. Vyrų A klasėje dalyvavo 7 komandos. Laimėtojai tapo Chicagos ASK "Lituanica", baigmėje įveikė Detroito "Kovą" 80 : 63. Vyrų B klasėje, dalyvaujant 10 komandų nugalėtojais išėjo Detroito "Kovas" baigmėje nugalėdami New Yorko LAK tik po pratęsimo 68 : 63. Jaunių A klasėje varžėsi tik 4 komandos. Laimėjimą ir čia nuskyne Chicagos ASK "Lituanica", baigmėje laimėjusi prieš Hamiltono "Kovą" 50 : 34.

Tinklinio pirmenybėse dalyvavo tik 4 vyrų komandos. Čempionatą lengvai laimėjo Chicagos Neris, baigmėje įveikdama Clevelando "Žaibą" 2 : 0. Dėl dalyvių stokos neįvyko moterų varžybos. Paskutiniu laiku tinklinis rodo silpnėjimo žymią.

Ledo ritulio pirmenybėse dalyvavo 4 komandos. Nugalėtojais tapo Hamiltono "Kovas", baigmėje įveikė Toronto "Jungtis" 4 : 1. Žaidimą dėl 3-čios vietos laimėjo Detroito "Kovas" prieš Chicagos "Gintarą" 4 : 3.

Lauko teniso pirmenybėse dalyvavo tik 17 žaidėjų. Atrodo,

kad ankstyvas turnyras nėra populiarus. Ar nebūtų verta gražinti tenisą ten kur pridera - į vasaros vidurį ar antrą pusę. Varžybos vadovavo dr. Algis Barauskas.

Kėgliavimo pirmenybės nebuvo sėkmingos. Vos keleta žaidėjų tepasirodė. Atrodo, kad ir kėgliuotojai turi savo populiarius susibūrimus. Jau keleta metų kėgliavimo varžybos vykdomos metinių žaidynių apimtyje yra nesėkmingos. Varžybas pravedė Algimantas Čerekas.

Toronto LSK "Jungties" 9-sis 3-Pitch softball turnyras įvyko rugpjūčio 27 - 28 dienomis Wasaga Beach, Ont. Šis turnyras jau kelinti metai skaitomas kaip pusiau oficialios ŠALFASS pirmenybės. Turnyrą sklandžiai pravedė Brad Stephenson. Dalyvavo 12 komandų. Laimėjo torontiešių komanda "Pikti kaulai", finale įveikė Hamiltono LSK "Kovą".

1994 m. Š. A. lietuvių golfo pirmenybės įvyko rugsėjo 3 - 4 dienomis Kanadoje. Rengė Toronto Lietuvių Golfo Klubas. Dalyvavo per 100 žaidėjų. Turnyro vadovas - Antanas Stauskas.

1994 m. Š. A. baltiečių lauko teniso pirmenybės surengė latviai, savo pirmenybių rėmuose rugsėjo 3 - 4 dienomis, Columbus, OH. Nežiūrint idealių sąlygų, turnyre dalyvavo tik 4 lietuviai.

1994 m. baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės sėkmingai pravedė ŠALFASS lengv. atletikos komitetas, vadovaujamas Algio Malinausko. Dalyvavo 154 lentvatlečiai. Tai dar vienas pavykęs ir populiarus įvykis mūsų sportiniame gyvenime. Lietuvių pirmenybės buvo išvestos iš baltiečių. Dalyvavo 134 lietuviai.

1994 m. baltiečių šaudymo pirmenybės įvyko per 3 šeštadienius rugsėjo mėn., Kanadoje, Rugsėjo 10 d. vyko stendinio (Trap) pirmenybės. Rugsėjo 17 - mažojo kalibro šautuvų ir rugsėjo 25 - pistoletų. Stendiniame šaudyme dalyvavo 21 varžovas, mažojo kalibro šautuvų - 7 ir pistoletų varžybose - 11.

1994 m. baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės pravedė Toronto estai lapkričio 6 d. Toronte, Ont. Dalyvavo 48 plaukikai, iš jų 11 lietuvių. Lietuvių pirmenybės buvo išvestos iš baltiečių. Sean Šepulis (Toronto "Vytiš") buvo pripažintas iškiliausiu baltiečių pirmenybių plaukiku vyrų klasėje, o Veronika Taraškaitė (Clevelando "Žaibas") - moterų. Lietuvių dalyvavimą rūpestingai koordinavo ŠALFASS plaukimo komiteto narė Ilo-na Smalenskienė.

P. S. Ši santrauka yra spaudai pritaikyta versija ŠALFASS-gos C. V-bos aplinkraščio Nr. A-22/94, pridėdam vėliau gautus papildymus.

amb

Dėl lito kurso

Pastaruoju metu daug šnekama apie lito susiejimą su doleriu. Tik viskas aiškinama labai apibendrintai, tad paprastam mirtingajam argumentai neaiškūs. O juk viskas paaiškėja, panagrinėjant keletą pavyzdžių.

Pirmasis pavyzdys. Eksportuojam savo produkciją. Sakykim, prieš metus už savo prekę gaudavome 1000 dolerių. Praėjus metams, už savo prekę gaudavome 1000 dolerių. Praėjus metams, už tą pačią prekę galime gauti irgi 1000 dolerių, nes didindami kainą vargu ar rasime pirkėjų. Tačiau per tą laiką, statistikos duomenimis, Lietuvoje infliacija buvo 45%. Pakeitę 1000 dolerių į litus, kaip ir prieš metus, gautume 4000 litų. Tik dabar už 4000 litų jau galima nupirkti 45% mažiau negu prieš metus. Taigi, eksportui sąlygos blogėja.

Antrasis pavyzdys. Importuojam prekes. Prieš metus užsienyje už 1000 dolerių nupirkta prekę parduodam Lietuvoje ir gauname 4000 litų. Tą pačią prekę pirkdami užsienyje ir parduodami Lietuvoje šiuo metu, dėl infliacijos gauname jau ne 4000 litų, o 45% daugiau, t. y. 5800 litų. Bėgam į banką ir keičiam dolerius. Ir už 5800 litų gauname 1450 dolerių. Vėl važiuojame pirkti prekės, o 450 dolerių - gauti veltui.

Taigi matome, kam naudingas šis lito kurso stabilumas. O jeigu, įvertinus lito infliaciją 45%, lito kursas šiuo metu būtų ne 4 už dolerį, o 5,85 - iš karto proporcijos būtų atstatytos. Svarbiausia, kad dabartinis kursas nenaudingas nei Lietuvos pramonei, nei žemės ūkiui. Kam naudingas - spręskite patys. Tada ar Prezidentas ir Premjeras yra nuoširdūs, kai įrodinėja, kad tik šis nekintamas lito ir dolerio santykis yra vienas iš didžiausių Lietuvos laimėjimų.

Lionginas Kulys

(perspausdinta iš "Lietuvos aidas")

DARBININKĄ laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!
Mūsų adresas: 71712.107@compuserve.com

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopolyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Parnošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopolyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS ir SŪNAS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

PRINCIPAI KOL KAS NENUMATYTI

Žmogus, kaip ir visas pasaulis, nėra tobulas, jis turi tapti savimi, išsiugdyti asmenybę. Žmogus turi įtikinti save, kad jo pareiga yra tobulėti, formuoti įgimtas galias talentui atsiskleisti. Bet jam negalima kaip pakliuvo vystyti visus gerus siekius, kuriuos randa savyje. Reikalinga siekių harmonija, visumai. Krikščioniškas auklėjimas siekia įtikinti ugdytinį, jog yra protinga ir priimtina aukotis, atsižadėti to, ko reikalauja idealas. Susidūrus su žodžiu "auka", išskyla klausimas - kaip suderinti krikščioniškąsias ir žmogiškąsias vertybes? Ši problema dabarties ugdymo visų lygių institucijose dažniausiai suvokiama kaip dvasingumo ugdymas. Pedagogikoje tai aiškinama kaip biologiškai ir materialiai nesuinteresuotas ugdymo dalyvių santykis su tikrove, mo-

tyvuojantis jų mąstymą, veiklą ir bendravimą aukščiausiais idealais matais, kurie sutapatina mi arba su kultūros vertybėmis, arba su humanizmo idealais, arba su socialinėmis gėrybėmis, arba su aukščiausiu gėriu - Dievu.

Kaip ugdomas dvasingumas Lietuvos ikimokyklinėse institucijose ir įvairių lygių mokyklose? Be smulkesnės analizės, norėtusi priminti svarbų dvasinio ugdymo sistemos komponentą - katechetą, asmenį, mokantį krikščionių tikybos. Tai visų pirma profesionaliai parengti pedagogai, kurių veiklos turinio didesnę dalį sudaro katechika, t. y. krikščionių teologijos šaka užsiimanti tikybos mokymo metodika. Šiuo metu tikybos mokytojais dirba su pedagoginiu ir be pedagoginio išsilavinimo žmo-

nės, dalyvavę įvairios formos ir trukmės katechetikos kursuose. Todėl galima teigti, kad profesionalių katechetų darželiuose ir mokyklose neturime, išskyrus pavienius asmenis - kunigus. Vilniaus pedagoginis universitetas rengia mokytojus, o Klaipėdos universitetas - darželio auklėtojus su katechetikos specializacija. Kretingos Šv. Antano kolegija rengia tikybos mokytojus, funkcionuodama aukštesniosios mokyklos teisėmis. Tai privati ugdymo institucija, kurios steigėjas - Šv. Pranciškaus Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincija. Kolegijos studentai dengia nedidelę dalį išlaidų, likusios lėšos Kolegijai išlaikyti ir studijoms organizuoti gaunamos labdaros būdu iš Tautos fondo JAV, pasaulio vienuolynų, bažnyčių ir privačių

geradarių. Nors parama Kolegijai didžiulė, lėšų stygius didėja, kadangi viskas brangsta, studijų procesui modernizuoti reikia ir kompiuterių, ir literatūros, ir kabinetų įrangos. Todėl kreipėmės į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl valstybės finansinės paramos Kolegijai. Deja, gavome neigiamą atsakymą.

Ar normalu, kad privati Kolegija rengia tikybos mokytojus valstybinėms mokykloms (visi praėjusių metų absolventai išdarbino mokyklose) savo ir rėmėjų lėšomis. Užsakymai rengti tikybos mokytojus kupiai, tačiau be valstybės paramos juos realizuoti mes nepajėgūs. Todėl kreipiamės į valstybės vadovus prašydami konkrečia parama prisidėti rengiant mokykloms profesionalius katechetus.

Habil. dr. Vytolis Kučinskas
Kretingos Šv. Antano kolegijos rektorius

("Lietuvos aidas")

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
  - LAIVAI (CRUISES)
  - TRAUKINIAI (AMTRAK)
  - AUTOBUSAI
  - NUOMOJAMOS MAŠINOS
  - VIEŠBUČIAI
  - IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Ir estai švenčia

Tik aštuonios dienos praslinko po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, kai tais pačiais 1918 metais vasario 24 dieną ir Estija paskelbė savo krašte nepriklausomybę. Kartu su Lietuva ir Latvija džiaugėsi laisvės dienomis ir Estija. Visos trys Baltijos šalys vėliau vėl buvo rusų okupuotos, po ilgo vergijos laikotarpio vėl išsilaisvino, o dabar vis dar tebesigalinėja su grėsme iš Maskvos.

Estų tauta yra ugro-finų kilmės ir šioje grupėje savo gausumu yra trečioji. Kaip rodo naujausi archeologiniai duomenys, dabartinėje savo teritorijoje estai gyvena jau 7000 metų. Čia jų prosenoliai medžiojo tankiuose miškuose, žuvavo gausiuose vandenyse, gynėsi nuo išbrovėlių iš šalies. Estų teritorija, įsiterpusi tarp Suomii ir Rygos įlankų Baltijos jūroje, o rytuose atsiremūsi į ežeringas ir pelkėtas žemes, buvo ir liko taip aprėžta, kad nėra skatinama ekspansijai. Čia tereikėjo ir reikia kovoti, kad būtų išsaugota kas turima.

Nė Baltijos jūra nesugundė estų bet kokiems prasiveržimams į svetimus kraštus. Yra žinoma, kad 1187 metais estai buvo pasiekę Švedijos krantus ir sunaikino tuometinę jų sostinę Sigtuną. Bet ir tas žygis tebuvo iššauktas savisaugos. Švedai buvo pradėję atplaukti ir puldinėti Estijos krantus.

Tačiau tos praeties kovos, ginant savo žemę ir savo darbo vaisius, nereikė kokių uždarmos nuo pasaulio ir jo civilizacijos. Estai, kaip ir jų kaimynai bei Baltijos pamario broliai, latviai ir lietuviai, visada buvo Vakarų kultūros įtakoje. Rytuose jie neturėjo nei pavyzdžių, nei galimybės ką nors aukštesnio pasiekti. Nėra atsitiktinis dalykas, kad milžiniškame plote tarp Baltijos jūros ir Tolimųjų Rytų (Ramiojo vandenyno), tame žemyne, kuris kartais vadinamas Eurazija, pirmasis universitetas buvo įsteigtas Vilniuje (Lietuvoje), o antrasis Tartu (Estijoje); tik žymiai vėliau įkurtas Maskvoje (Rusijoje). Net rusams užėmus ir carams valdant Baltijos šalis, pabaltiečių kultūrinis lygis ir gyvenimo standartas buvo aukštesnis, negu visoje Rusijoje.

Pirmajam Pasauliniam karui praužus ir Baltijos tautoms išsilaisvino iš Rusijos jungo, labai greitai pasireiškė kūrybinė jų galia. Negausios savo skaičiumi estų, latvių ir lietuvių tautos pasirodė lygios kitoms tautoms savo kokybėmis ir kuriamuoju darbu, kuris patraukė viso pasaulio dėmesį. Tai gerai žinome iš Baltijos kraštų laisvo gyvenimo tarp dviejų didžiųjų karų. Antrasis pasaulinis karas vėl atnešė nelemtį. Daug estų, latvių ir lietuvių atsidūrė už gimtosios žemės sienų. Išėmimoje trys Baltijos tautos nors ir sunkiose gyvenimo sąlygose vėl parodė savo kūrybinį pajėgumą. Generolas Dwight D. Eisenhower, vyriausiasis sąjungininkų vadas, o vėliau JAV prezidentas, savo karo atsiminimuose ("Crusade in Europe") pastebi, kad estai, latviai ir lietuviai labai uoliai tvarkėsi savo stovyklose, rūpindamiesi patys pagerinti savo gyvenimo sąlygas. Visų tų trijų tautų nariai dažniausiai gyvendavo kartu.

Tūkstančius metų, sugulusių mūsų tautų charakteryje, neišdildė sovietinė okupacija ir propaganda. Jokie draudimai ir tironija neužslopino laisvės siekimo. Ir štai Estija, Latvija ir Lietuva vėl grįžo į laisvo pasaulio bendruomenę.

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PAREIŠKIMAS

Sausio 25 d. Vilniuje Lietuvos vyskupai patvirtino ir paskelbė pareiškimą, kuriame griežtai kritikuojamas sausio 21 d. Lietuvos Demokratinės darbo partijos priimtas pareiškimas "Dėl valstybės santykio su Bažnyčia".

Lietuvos Vyskupų konferencijos pareiškimas

Kiekvienas taurus Lietuvos pilietis žino Katalikų Bažnyčios indėlį į tautos gyvenimą. Kartu su visais Lietuvos žmonėmis kentusi sovietinė priespauda, Bažnyčia stovėjo pirmose gretose, gindama žmogaus teises, sąžinės bei religijos laisvę. Savo moraliniu ir dvasiniu autoritetu Bažnyčia rėmė nepriklausomybės atstatymą ir šiandien aktyviai įsijungia į visuomenės gyvenimo atnaujinimą. Vadovaudamasi Kristaus Evangelija, ji rūpinasi žmogaus dvasiniu gyvenimu, kuris negali būti atskiriamas nuo jo viso gyvenimo. Ji aktyviai darbuojasi auklėjimo, švietimo, karitatyvinėje srityse.

Gydydama skaudžias sovietmečių padarytas žaizdas ir plėsdama savo veiklą, Bažnyčia stengiasi palaikyti konstruktyvaus bendradarbiavimo ir tarpusavio supratimo ryšius su valstybinėmis institucijomis.

Tikinčiuosius labai nustebino ir įskaudino LDDP tarybos pareiškimas "Dėl valstybės santykio su Bažnyčia", kuriame iškreiptai interpretuojamas Bažnyčios mokymas ir interesai. Keliami apibendrinti ir nepagrįsti kaltinimai kišimusi į politiką, totalita-

riiniu noru Katalikų Bažnyčią padaryti valstybine, o katalikybę - oficialia ideologija. Religijoje išžiūrima priešą bei kliūtį demokratinės ir civilizuotos visuomenės santvarkai. Pretekstu ginti dvasines vertybes ir žmogaus laisvę gyventi pagal savo įsitikinimus ir sąžinę norima visai tautai primesti visuomeninio gyvenimo modelį, kuriame nebūtų vietos religijai. Siūlomas "ideologinis ir religinis neutralumas" reiškia ne ką kita, kaip religijos išstūmimą iš visuomeninio gyvenimo sferos.

Argi tokiu būdu neprieštarausama tautos norui ir nenusižengiama Konstitucijai (jos 26 straipsniui), kur suteikiama teisė kiekvienam žmogui laisvai pasirinkti tikėjimą, privačiai ir viešai jį išpažinti, mokyti ir jį kleistiti? Argi tai neapriboja tėvų ir globėjų teisės rūpintis vaikų ir globotinių religiniu ir doroviniu auklėjimu?

Pareiškimo autoriai savo totalitarinėje mąstysenoje užmiršta, kad tikėjimo ir sąžinės laisvė yra įgimta kiekvienam žmogui teisė, kurią Valstybė privalo gerbti, saugoti ir suteikti Bažnyčiai galimybę "laisvai skelbti savo mokslą" (Konst. 43 str.).

Popiežius Jonas Paulius II, gruodžio 2 dieną priimdamas Lietuvos Prezidentą, kalbėjo:

"Bažnyčia gerai supranta, kad tiesioginė politinė veikla nėra jos misijos dalis. Tuo pat metu vis dėlto ji suvokia, jog negali atsakyti dalyvavimo krašto gyvenim-

me, pasireiškiančio įnašu į krašto atkūrimą, ypač atitinkamai pasisakymais ir institucine parama".

Bažnyčia ir Valstybė tarnauja tam pačiam žmogui, kuris yra kartu Lietuvos pilietis ir Bažnyčios (ar kitos religinės bendruomenės) narys. Bažnyčia visuomet buvo su tauta ir šiandien dirba kartu su ja, siekdama, kad visuomenės gyvenimas būtų statomas ant tiesos teisingumo, doros, pagarbos kiekvienam žmogui, dialogo tarp visų grupių ir meilės pagrindo. Bažnyčios ir Valstybės tarpusavio bendradarbiavimas, siekiant žmogaus dvasinio dorovinio ir medžiaginio gėrio, yra vienintelis kelias į visuomenės gerovę.

Vienašališkas vyraujančios daugumos politinės grupuotės diktatas ir ideologija nustatant Valstybės ir Bažnyčios santykius kelia grėsmę tolimesniam bendradarbiavimui Lietuvos žmonių gerovės labui.

Dar didesnį nerimą kelia neteisingas pristatymas visuomenei vykstančių derybų tarp Bažnyčios, tiksliau Šventojo Sosto, ir Lietuvos Respublikos Valstybės. Kalbėti apie "Tylas ir neoficialias derybas" yra nusikaltimas tiesiai.

Lietuvos Vyskupų konferencija seniai kvietė vyriausybę į konstruktyvų dialogą, siekdama susitarimų keliu spręsti Bažnyčios ir Valstybės santykius, kaip numato Lietuvos Konstitucijos 43 straipsnis. Šia dvasia, vyriausy-

bei priėmus Šv. Sosto atstovo pasiūlymą, 1994 m. lapkričio 18 d. buvo oficialiai sudarytos trys darbo grupės, ieškančios būdų nustatyti Bažnyčios ir Valstybės santykius, bendradarbiaujant šiose svarbiose visuomenės srityse:

- švietimo srityje. Bažnyčia nenori "primesti" savo ideologijos, bet siekia, kad švietimo ir auklėjimo kryptys atitiktų tėvų ir apskritai visų piliečių norus. Dauguma tėvų nori, kad vaikams būtų teikiamas dorovinis ir religinis auklėjimas. Bažnyčia rūpinasi paruošti katechetus, tikybos dėstytojus, kad jie geriau atliktų savo misiją. Valstybės pareiga suteikti galimybę tinkamai tai atlikti, gerbiant tėvų ir auklėtinų sąžinės laisvę.

Niekas neverčia lankyti tikybos pamokų, bet suteikiama teisė laisvai tai pasirinkti. LDDP pareiškime peršamas "religinis neutralumas" yra aiškus nesiskaitymas su tėvų teise ir jos pažeidimas.

- kariuomenės sielovados srityje. LDDP savo Tarybos pareiškime pasisako "už valstybinių institucijų ir kariuomenės ideologinį bei religinį neutralumą" ir kaltina Bažnyčią, kad ji priešina šiai nuostatai. Iš tikrųjų, Bažnyčia nenori visiems primesti savo doktrinos ir moralės, o tik siekia, kad "katalikams, ginkluotųjų pajėgų nariams", būtų sudarytos sąlygos sielovadiniam aptarnavimui savo darbo ar tarnybos vietose (įgulse), kaip tai yra daroma daugelyje kraštų. Ir čia nėra jokio spaudimo ar prievartos, bet tik pasitaravimas, ugdant mūsų karių uolumą, tautinį sąmoningumą bei dvasingumą.

- religinių bendrijų teisės ir išlikusi nekiliojamąjį turta atstatymas. Tai skaudi ir opi problema, kuri labai erzina LDDP atstovus. Sprendžiant šią sudėtingą problemą, Lietuvos Vyskupų konferencija siūlė eiti Bažnyčios ir Valstybės susitarimo keliu, kaip numatyta Konstitucijoje, siekiant įtvirtinti pagrindines nuostatas Restitucijos Aktui įgyvendinti atsižvelgiant į visų suinteresuotų šalių pageidavimus.

Būtent tai ir buvo pradėta vykdyti, kol vienašališkai ir be konsultacijų su religinėmis bendrijomis, net jų nesupažindinus, vienos partijos balsais buvo priimtas įstatymas. Tai grubiai

Būtingės miestelio žvejų namai tuštėja, nes jauni nebeužsiima šiuo verslu.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

(mukelta į 4 psl.)

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

2

Beje, reikia atsitempti iš rūsio anglių ir bulvių, tai tave sutrukdysiu: ar negalėtum duoti man degtuką? Ačiū, mielas... Supkis, supkis, ne juokas šitiek išsėdėti! O gal atvilkti į kiemą televizorių, kad nenuobodžiautum? Arba atsiųsti Zosę, kad išblaškytų? Patogiau ištiesk koją, sakalėli, juk ne juokas septynias valandas.

Antras atvejis - kai vyras pareina girtas

Žmona. Ak, kaip gerai, kad nepaklydai, kad kur griovį neįstrigai, mano akių šviesa! Koks niekšas tau rankovę išbaltino, koks šunsnukis kišką perplėšė, nabagėli? Ėgi vos bepastovi, griūk, griūk, branguti, čia, ant priegalvėlio... Luktelėk, atnešiu rūgusio pienelio. O gal agurkėlio? Arba kopūstų rasalo? Visko paruošiau.

Bet kaip ilgai žagsi, gal greitąją iškviesti? Padėk galvutę kur minkščiau, va taip. Leisk pabučiuoti į drėgną lūpą. Vargė tu mano, vėl gėrei portveiną! Na kodėl neįspėjai, būčiau keletą rublių pridėjusi konjakui... kodėl skriaudai save, kodėl aukojies šeimai, auksaširdi tu mano!

Trečias atvejis - kai vyras parsibraižo paryčiais nežinia iš kur.

Žmona. Vis dėlto sugrįžai, kilnusis riteri! O, nesiteisink! Mano kredo: nesikišti į asmeninį vyro gyvenimą! Tik kodėl užsirišai tokį neskoningą kaklaraištį? Ten, kur dailioji lytis, reikia dailiai atrodyti. Gerai, kad vienas ėjai, būčiau tik kausčiusi tavo polėkius. Leisk nuimti nuo atlapo tą ilgulį plauką... Žiū, net už Zosės ilgesnis! Geras plaukas: švelnus, blizgas, stambia banga krintas... didžiujuoysi tavo skoniui. O dabar svarbiausia, kad po visko pailsėtum. Nors tas dvi valandas iki darbo nusenks, o aš šalia, jei leisi, pasėdėsiu ir muses baidysiu...

Ketvirtas atvejis - pažįstamų ratelyje

Žmona. Kad jums liežuviai nudžiūtų, šitai kalbant apie mano vyrą! Tai grynas krikštolas! Iki šiol nežinau, kodėl man taip pasisekė, kad gavau tokį auksinį, tokį idealų, tokį vyrų vyrą (verkia džiaugsmo ašarom)... Kad jums gerklės išstintų!

Penktas atvejis - skiriamas

Žmona. Turtą taip pasidalysim: pianinas, televizorius, šaldytuvas - tau, vaikų lovelės ir žaisleliai - man. Butą irgi tau paliksiu, pati su vaikais kaip nors pas mamą prisiglausiu... Pasakyk jai, kad kilimą atidaviau į cheminę valyklą... Langai nuvalyti, grindys išvaškuotos, patalynės išpurtytos, rožės pamerktos... Ką čia dar? Šampano butelį rasite šaldytuve, tortą atsiųsiu per Zosę... Beje, jei tarnyboje būtu nemalonus, nesijaudink; pasakyk, kad buvau tikra ragana, jei reikės - atjosiu ant šluotos... Atia!

Simfonija

Pagaliau dirigentas liaujasi vizginti fraką ir pakelia lazdelę.

Smuikai tyliai užniūniuoja seną Nibelungų pasaką. Jų giesmė čia stiprėja, čia visai apmiršta, čia virsta gailia rauda... Tai verkia jauna Nibelungu gražuolė.

Padėdu galvą ant delno ir užsimerkiu. Kaip gera atsitraukti nuo proziškos kasdienybės dulkių, kilti į nuostabų vizijų pasaulį...

O smuikai teberauda...

Išeinant iš namų, verkė vaikas. Įdomu, ar jis nurimo? Ar pervystė jį? Ar visą ryžių košę supenėjo?

Per dažnai jam kėmšam tą ryžių košę. Metas pajvairinti meniu. Grikiais. Žirniais. Na ir tais... kaip jie? Nagi šitais... o Dieve! tais... kad jie pasiustų... herkulesais! Būtinai jam reikės duoti herkuleso dribsnių.

Beje, simfonija.

Papurtau galvą. Šalin, namų rūpesčiai! Reikia kilti aukštyn. Dar aukštyn... Dar - ten, kur spindi Nibelungų pilies bonia.

Kokia spindinti plikė priešais mane! Nė vieno plaukelio. Įdomu, kodėl vyrai plinka, o moterys ne? Kaip gerai! Užtat kiek rūpesčių su ta galva! Vakar nepatekau pas kirkpę. Šiandien vėl nepatekau. Vadinasi, eik rytoj. Taigi, bet rytoj reikį į turgu. Kas gi kitas nueis, jei ne aš? Rodos, vos tik parvelki pilnus krepšius - ir vėl latatai į halę. Galo nėra! O ką gi rytoj pirksiu?

Veršienos. Krapų. Krapų būtinai - vitaminų šaltinis. Taip bent tvirtina "Daugiau vitaminų"! Dar bulvių. Patrūksiu! Vieną didelį kalafiorą. Ką geriau virti: barščius ar kopūstus? Virsiu rūgštynes. "Po kiek rūgštynės? - Po dešimt kapeikų. - Ką jūs, tokios suvytusios.

Duodu penkias. - Ne. - Ne? - Ne. Še, pasprink. Lupikė".

Blium, blium, blium...

Arfa! Dieviškas instrumentas. Koks glostantis, nežemiškas garas... Kokie įkvėpti žiūrovų profiliai!.. Tik aš lyg balta varna! Kur mano vizijos?

Blium...

Bet kur mano numerėlis? Ar paėmiau iš rūbinės numerėlių? Kaip ten buvo?.. Ramiau, ramiau. Pasistenk prisiminti kiekvieną smulkmeną iš eilės. Rūbininkė paima apsiaustą. Tu braunies prie veidrodžio. Užlindus už kolonos, taisyti kojines siūle. Tualete vėl plaukus...

Nepaėmiau! Karštingiškai atsegu rankinuką, rausiuos. Ant grindų dzingteli raktas. Plikė krūpteli, profiliai virpteli, būgnas trinkteli... Batu prispaudžiu raktą ir nekaltai nudelbiu akis.

Pasirodo, arfų daina seniai baigėsi. Dabar dunda būgnai, žvanga lėkštės (kad tik neužmirščiau nusipirkti tris lėkšteles desertui!), groja dūdos. Nuotaikingas maršas. Maršas tiems, kurie nemėto numerėlių, kuriems sekasi.

O kodėl man visur ir visados nesiseka? Rakto bala nematė. Bet skyriaus viršininko bambėjimas rytais... "Draugas viršininke, ant kito matot šiaudą, o ant savęs - nė rasto. Sakau jums į akis (rytoj dievaži pasakysiu), aš nešnibždu pakampėmis, kaip jūsų palaižūnai! - Taip jūs kalbate su viršininku, drauge Žilinskaite? Kas per tonas? Kaip drįstate šmeižti kitus darbuotojus? - Draugas viršininke (aš laikaisi ramiai kaip aisbergas, o viršinininkas šokinėja kaip blusa), žuvis pūva nuo kur? - Drauge Žilinskaite, kiti gauna perpus mažiau algos, o dirba dvigubai! Pasirinkite: savo noru ar...? - Tik savo! Kai šitokia arakčejevina..."

Bum.

Dirigentas lankstosi, visi ploja. Ploja plikė, ploja profiliai, ploju aš. Plojame ilgai. Kai plojimai nutyla, girdėti dar keli pliaukštelėjimai. Mano.

Stoviu rūbinėj. Iš kišenės išsiimu numerėlių. Priena pažįstama.

- Na, kaip? - klausia.

- Virtuoziška, - sakau. - Tik ketvirta fleita truputį disonavo.

- Taip, - pagarbiai žiūrėdama į mane, pritaria ji, - ketvirta fleita...

(mukelta į 4 psl.)

Vienuolika dienų Munchene ir aplinkiniai lietuviški trupiniai

Kęstutis Čerkeliūnas

Neseniai daug paspirties gauta iš žvalių studentų bei studenčių, atvykusių iš Lietuvos studijuoti. Jie, jos pagyvino lietuvių veiklą, sudarė net ir teatro būrelį. Jau spėjo suvaidinti Jono Griniaus pjesę "Stella maris", repetuoja Žemaitės veikalą "Trys mylimosios".

Lietuviškos pamaldos yra dukart per mėnesį: pirmąjį sekmadienį Ludwigsfeld bažnytelėje, o trečiąjį - Lietuvių bute netoli Müncheno Hauptbahnhof. Klebonas kun. Justinas Vaišvilas. Trečiadienių popietėmis lietuviai kavinėje Residenz trumpai pasižmonėja prie kavos ar alaus.

Jei LB ir kitų organizacijų valdybos dažnai keičiasi, tai Munchene yra viena uola, kuri bene keturis dešimtmečius nuosirdžiai rūpinasi lietuviškais reikalais - tai Alina Miliušytė - Grinienė. Be jos Müncheno lietuviškoji padangė nebūtų tokia skaidri.

Laiškas kviečia diskusijai

Gerbiama redakcija,

Rašau Jums iš tolimos Šilutės, vildamasis, jog Jus sudomins informacija apie jaunus, talentingus lietuviškus krepšininkus, besimokančius įvairiose JAV mokyklose. Šių eilučių autorius turėjo garbės didžia dalim prisidėti prie šių vaikų atvykimo į JAV. Dariau visa tai būdamas tikras jog tiek šiem vaikams, tiek Lietuvai daug visapusiškos naudos. Labai nelaukta Lietuvoje susilaukia neigiamos reakcijos ir iš kai kurių laikraščių, televizijos, krepšinio federacijos įvairių krepšinio veikėjų, tokių kaip V. Garastas, Š. Marčiulionis (?), S. Stankus, V. Bimba ir kt. Buvau apšauktas talentų pardavinėtoju, agentu, Lietuvos krepšinio priešu ir t.t.

Lietuvių krepšinkų, besimokančių JAV sąrašas:

1. Timinskas Mindaugas - NY Iona College sophomore, 21-rių metų iš Šilutės, 6'7" ūgio.
2. Aidietis Giedrius - NJ Monmouth College sophomore, 20-

Dr. Jonas Grinius, miręs 1980 m., yra palaidotas Vakariniame miesto kapinėse. Pastatyta originali Paryžiuje dirbusio (jau mirusio) Antano Mončio skulptūra su mažu Rūpintojėliu ir velionio parašu.

Tą patį parašą (tik vardas sutrumpintas iki inicialo) daugel kartų turiu savo Vytauto Didžiojo Universiteto studijų knygelė. Ten pažymėta, kad keturis semestrus klausiau meno istorijos kursą, o docentas Grinius pasirašė įskaitas ir egzaminus.

Iš Müncheno vienai dienai buvau nusprūdes į Bambergą - čia įstabi katedra, senas kultūros centras, universitetas. Katedroj pasaulinio garso skulptūra "Bambergo raitelis". Taip ir nežinoma, ką vaizduoja ši skulptūra iš apie 1235 m. Svarstymų į valias: nuo vieno iš Trijų karalių ligi Konstantino Didžiojo ar Konrado III.

3. Vileita Gintautas - NJ Monmouth College freshman, 20-ies metų iš Vilniaus, 6'4" ūgio.
4. Janulis Marius - NY, Syracuse University freshman, 19-os metų iš Klaipėdos, 6'6".
5. Jasiukevičius Šarūnas - MD, Maryland University freshman 19-os metų iš Kauno, 6'4".
6. Jurkšas Nerijus - GA, Cochran Junior College freshman, 20-ies metų iš Gargždu, 6'10".
7. Vilčinskis Antanas - IL, Kankakee Junior College freshman, 20-ies metų iš Vilniaus, 6'11".
8. Jurkūnas Andrius - MD, St. John's Prospect Hall High School senior, 19-os metų iš Kauno, 6'10". Pasirašė kontraktą su Clemson University South Carolina.
9. Marčiulionis Kęstutis - VA Richmond High School senior (ne giminė Šarūnui) 19-os metų iš Kauno, 6'4".
10. Keršis Tomas - NY, Prattsburg Central High School se-

Ryški raitelio karališka laikyšana, kilni ir arkljo poza. Nežinomas ne "Bambergo raitelio" skulptorius. Sakoma, kad tais laikais skulptūros buvo kuriamos didesnei Dievo,

bet ne pačio menininko garbei. Katedroje palaidotas popiežius Klemensas II ir pora karalių su žmonomis.

Mieste užtikau puikių knygynų. Vienas Bambergo universiteto, kitas antikvariatas Murr, kur gali gauti ir senųjų miesto raizinių (1490 - 1890). Buvo smagu šnektelti su savo darbu išmanančiais knygyninkais, o New Yorke, deja, mažieji knygynai dingsta, viską nusiaubia didieji, kurių personalas kartais nieko daugiau nežino, kaip tik kyštelėti tau labiausiai populiarių romaną.

Bambergo antikvariate gavau kelias subtilaus prancūzų kariakūrinių Jean - Jacques Sempe knygutes. Visai neseniai, 1994 m. spalio mėn. iš Bambergo dingo Karl May muziejus. Gaila, būtų buvę galima pabandyti užmegzti ryšį su Karl May muziejumi Kelmėje. Pasukus į lietuviškus vandenį prisimintina, kad Bam-

nior, 18-os metų iš Kauno, 6'5".

Be to mokosi A. Pazdradis Louisiana valstijoje ir Darius Taraila (nežinau kur).

Puiki komanda, ar ne? **Steponas Kairys** "Šilutės" krepšinio komandos vyr. treneris

Hartford, CT

Kaziuko mugė

Kasmet pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį Hartfordo ir apylinkių lietuviai skiria vietos skautų-čių rengiamai Kaziuko mugė. Taip bus ir šiemet.

Kovo 5 d. tuoj po 9-tos val. mišių švč. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave., prasidės taip laukiama mugė. Čia bus visko. Iš toliau ir arčiau atvažiuosieji atveš gintaro, įvairiaisiais raštais išpuoštų dežučių, kimštų lėlių, medžio dirbinių. Bus marškinėlių, puikiausių audinių iš Lietuvos, juostų, staltiesių. Atskiras stalas su lietuviškais ir Lietuvą liečiančio-

berge po Antrojo pasaulinio karo buvo įkurtas Lietuvių tautinis ansamblis (suorganizavo Stepas Sodeika su Gasparu Velička). Ansamblis vėliau išsikėlė į Wiesbadeną.

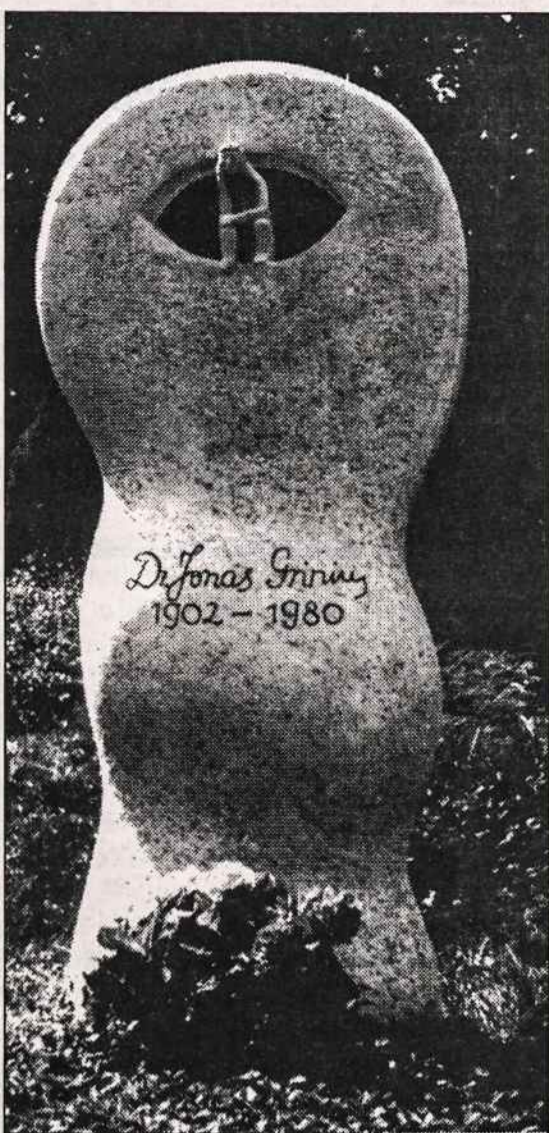
I New Yorką iš Müncheno išskridau gruodžio 13 d. Ir kuo lėktuvas daugiau tolu nuo Europos (ir Lietuvos), tuo daugiau plūdo minčių apie tėvyne.

Išsitraukiau iš rankinio maišo Giedriaus Kuprevičiaus skiltį "Kauno dienoje", kur jis 1994 m. birželio 18 d. taip rašė:

"Paskendę smulkmenų raizgalyne jau nebeatome Lietuvos ateities, o jei ir regime - tai tik juoda, labai juoda..."

Jau grįžus į New Yorką, vienas bičiulis iš Kauno oro paštu atskubino ramu, blaivų Prano Sasnausko žadų dūdelę! ("Dienovidis", 1994 m. gruodžio 9 d.). Autorius rašo:

"Mano poreikiai gana kuklūs: norėtusi, kad Lietuva po truputį kultūrėtų ir gražėtų, priartėtų prie kitų šalių ne turtais, o kultūrinio lygiu, kad mums užtektų

Skulptoriaus Antano Mončio antkapis dr. Jonui Griniui Müncheno kapinėse.

lešų trims pagrindiniams dalykams, be kurių negali egzistuoti nė vienas žmogus, būtent: kasdieninei duonai (maistui), vaistams ir spausdintam žodžiui (knygoms, laikraščiams). Ar daug? Tikrai ne". (Pabaiga)

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PAREIŠKIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

pažeidžia teisingumą ir parodo visišką nesiskaitymą su Bažnyčia Lietuvoje ir su Šventuoju Sostu, kurio pasiūlymu buvo sudarytos darbo grupės. Vienos partijos "priimtas" įstatymas, vengiant net pasikonsultuoti su religinė-

mis angliškoms knygoms, atvirutėmis ir suvenyrais. Taip pat bus įvairus skaučių stalas, įvyks loterija ir meniškai šiaudų paveikslai. Šiemet, po ilgesnės pertraukos, vyks velykinių margučiu marginimas. Visą apžiūrėjus ir apsipirkus - 11:30 v. prasidės skanūs lietuviški, prityrusių šeiminių gaminti pietūs: namų gamybos dešros, kopūstai, kugelis. Kava ir pyragai bus visą laiką. Atvykite - nesigailėsite. **J.B.**

mis bendrijomis jų tiesiogines teises ir interesus liečiančiu klausimu, rodo totalitarinę tendenciją.

Ir nekilnojamo turto susigrąžinimo srityje Bažnyčia nieiško privilegijų ar malonės, bet teisingumo, kad galėtų atgauti ne tik maldos namus bei vienuolynus, bet ir visas reikalingas priemones religinei sielovadinei švietėjiškai, karitatyvinei ir socialinei veiklai.

Viešas LDDP tarybos pareiškimas kelia grėsmę ne tik santykių tarp Valstybės ir Bažnyčios normalizavimui, bet ir Lietuvos valstybės tolimesnei raidai demokratijos ir tikros dvasinės laisvės kelyje.

Vilnius, 1995 m. sausio 25 d.

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

Kelionė į Kuktus

Veikėjas P. kartą pasijuto pavargęs nuo savo plačios veiklos. Igriso jam ir miestas, kuriame jis tą veiklą varė, ir priemiestis, ir net užmiestis.

Tada jis prisiminė, kad kažkada, kai dar... ak, kai dar bėgiojo be kelnaičių, gyveno tokiame neveikliame kaimelyje. Tokiame mažame namuke be visų patogumų. Augino jį ten sena močiutė (kur ji dabar, o tolimoji praeitė?). Ganė jis ten tokią baltą, tylią ožkelę...

Šie skaidrūs kaip šaltinio vanduo prisiminimai taip sujaukino veikėją P., kad jis pėstute nuvyko į garažą, papplekšnojimo mašinos fara ir įsakė šoferiui pakelti bures.

Ir P. išvyko į savo praeitį, tikriau, į Kuktų kaimą. Pasisiūbuodamas nekietoje sėdynėje, jis palankiai žvilgčiojo tai į paplentės augmeniją, tai į gyvūniją, kol ant jo užsilo devintoji lyriškų prisiminimų banga. Prisiminė P., kaip tame kaimelyje jį šaukdavo Kuktų kaimo Kuku, kaip, ganydamas ožkelę, jis be atvangos plyšaudavo:

*Kai aš mažas buvau,
Šile ožius ganiau...*

P. susigraudinęs vėl užniūniavo šią, reikia pasakyti, kai kurių piliečių su kai kuriais neaiškiais biografijos punktais dabar labai mėgstamą dainelę. Ir vėl meiliai stebėjo mandagiai pro šalį bėgančias eglaites bei pušaites. Net pamosavo veiklia plaštaka kažkokiam kolūkio kerdžiui. Kai kerdžius suglumęs įsistebeilijo į baltą plaštaką, veikėjas pasijuto jau visai susiliejęs su liaudimi, toks vienalytis, toks drauge ožius ganęs, toks...

Pagaliau horizonte sušmėžavo skiedriniai ir šiferiniai Kuktų kaimo stogai. Išvydęs juos, P. visai nekaltai, beveik spontaniškai pagalvojo, kad po vienu tokiu stogu kada nors pakibis memorialinė lenta... Paskui dar viena, taip pat beveik spontaniška mintis toptelėjo jam: oi ne kiekvienas, toli gražu ne kiekvienas kaimas turi tokią laimę, kad jo ožius būtų ganęs... Ką čia šnekėti, tiems Kuktams velnioniškai pasisekė!

Bet šias spontaniškas mintis grubiai nutraukė šoferio keiksmazodis. Devintoji banga supliuško, ir P. išvydo prieš mašiną ilgą melioracinį griovį. Palei griovį, kiek akys užmatė, plytėjo šlapios gimtųjų Kuktų dirvos, pasiruošusios kiekvieną akimirka įsurbti niekuo dėtus automobilio ratus.

P. nenorom atidarė mašinos duris ir atsargiai pastatė koją ant viršutinio gimtosios žemės sluoksnio. Įtraukė į šnerves gryną, kvepiantį karvėm ir mineralinėm trąšom orą. Įtariai žvilgtelėjo į Kuktus, kurie, lyg niekur nieko, rūkino savo kaminus. Ir nusprendė vis dėlto palaukti, kol čia subėgs visi kaimo vyrai, moterys, seniai, vyrai, šunys, vištos ir suras jam kokią išeitį. Sakysim, lieptą ekspromtu suręs arba perneš ant rankų. Tiesą pasakius, tai ir būtų natūraliausia išeitis.

Laikas ėjo, bet iš trobų kažkodėl niekas nesipylė. Kaimas, užsitikrinęs sau memorialinę lentą, matyt, užsnūdo ant laurų.

Šoferis neiškentęs lepltelėjo:

- Reikia veikti!
- Veikti? - suglumo veikėjas. Ką čia galima veikti?
- Atsiraityti kelnes ir bristi!

P. krūptelėjo, apstulbęs dėbteležio į šoferi, lyg pirmą kartą jį matytų, - kaip iki šiol neperprato šito tipo! Paskui nužvelgė savo angliškos vilnos kelnes, naujus pasbačius, net kaklaryšį ir vėl įsistebeilijo į telkšantį griovyje vandenį, abuojas Kuktų trobas ir tą tipą šoferį... Ir karčiai pagalvojo, kad vienoje troboje gal dar tebekruta jo močiutė, ką gali žinoti: kruta sau, kai jis tokioje keblioje situacijoje!

O laikas vis ėjo. Jau ėmė temti, bet nuo Kuktų nesiartinio jokia delegacija, išskyrus du žašinus... P. įsmeigė vilties kupinas akis į juos: kažkada jie išgelbėjo visą imperiją! Ar sugebės ši kartą garbingai nešti protėvių estafetę! Žašinai atsuko pūkuotus užpakalius ir nusivijo varlę.

P. sugrąžino savo kairę koją į mašiną ir išrėkė:

- Atgal!

Mašina suburgė, trūktelėjo ir grįžo į plentą. Vėl atsistojo į garbės sargybą eglaitės bei pušaitės. Tas pats kerdžius iš liaudies tebeganė tą pačią bandą. Bet didysis veikėjas nebeiškio jam savo plaštakos, ne. O netrukus. nukamuotas spontaniškų pergyvenimų, kietai užmigo.

Ir susapnavo P., kaip Kuktų vyrai neša jį per griovį - su visa mašina

ir net su tuo tipu šoferiu. O laiminga moterų, vaikų, senių, šunų ir vištų procesija seka iš paskos ir, ašarodama iš džiaugsmo, gieda:

*Ir jis mažas buvo-o-o-o!
Ir jis ožius ganė-ė-ė-ė!*

Atsiliepiamų knyga

Jaunasis tapytojas Šepetėlis surengė pirmąją savo kūrinių parodą. Paroda vyko nedidukėje salėje. Prie salės lango stovėjo simpatingas trikampis staliukas. O ant staliuko gulėjo dar simpatingesnė atsiliepiamų knyga.

Jau pačią pirmąją dieną Šepetėliui knietė knietėjo atskleisti tos patrauklios knygos lapus. Bet jis tvardėsi. Nusprendė perskaityti atsiliepiamus tik pasibaigus parodai. Juk knyga turėjo pasakyti visą tiesą apie jo bręstantį talentą; nestovėsi, ausį atkišęs, šalia savo paveikslų! Kaip gerai, kad yra tokia knyga!

Paroda baigėsi. Šepetėlis prisėdo prie staliuko, atsivertė reikšmingą knygą ir, plaštaka prispaudęs kairiąją krūtinės ląstos pusę, įniko skaityti.

Pirmasis įrašas buvo gana reiklus: "Kodėl nieko nėra iš šungaudžių gyvenimo? A. K."

Užtat antrasis pranašavo pavasarį: "Paroda mums nepaprastai patiko. Patiko, kaip žvejoja žvejys ir kaip melžia melžėja. Patiktų ir kaip siuva siuvėja. Linkime dailininkui ir toliau taip gražiai piešti. Aštuonmetės mokyklos spalukai!"

"Ypač man patiko, - glostė Šepetėlio širdį ir sekantis atsiliepiamas, - paveikslas su antimi kūdroje. Kiek jame ekspresijos! Atrodo, tuoj tuoj antis panirs į maurus ir kyšos tik jos smaila uodega, prie kurios atzvimbs mėlyni laumžirgiai... Viskas šioje kūdroje alsuoja tikru, neišgalvotu gyvenimu. Jeigu tapytojas sugebės ir mūsų veržlų laikmetį pavaizduoti kaip šitą kūdrą - jo laukia nepaprasta ateitis! Su pagarba - J. Bumbuliauskas".

"Drauge Bumbuliauskai, - mezgėsi diskusijos pumpuras, - ar jūs kada nors matėte, kaip atrodo tikra antis? Patariu jums sėsti į autobusą Nr. 35 ir pavažiuoti link Jeruzalės. Ten įsitikinsit, kad tai, ką jūs pavadintot antimi, yra žašis.

(Bus daugiau)

Per lietuvių kalbą į gilesnį tautos pažinimą

Sėkmingai veikiant lietuvių kalbos kursams Philadelphijoje, yra prasminga pasekti kursų istoriją ir studijuojančių nusi-teikimą. Kadangi 1990 m. gyven-tojų surašymo duomenimis Pen-sylvanijos valstijoje užsirašė kaip lietuvių kilmės amerikiečiai 109,184 lietuviai, ir gretimoje New Jersey valstijoje 49,010 lietuvių, tad iš tokio skaičiaus lietuvių galime laukti lietuviškų kultūrinių apraiškų.

Jau arti dešimtmečio kai kas-met atsiranda nemaža grupė lietuvių, kurie nori pasimokyti lietuvių kalbos. Daugelis iš jų prisimena daugiausia močiutę kalbėjus lietuviškai, nors ji tada laik-rodį vadino "dziegiorium" ir vei-drodį "zerkolu"...

Pradėjus mokytis lietuvių kal-bos, dalis užsirašiusių atrinkta, nes galvoja pasimokysią "laba diena, kaip gyvenate" arba "čia mano brolis Bill" ir viskas. Bet mokytojų patyrimas sako, kad jei mokytis kalbą, tai reikia ta kalba kalbėti. Reikia tą kalbą vartoti - tik tada nepamirši ką išmokai. Taigi reikia mokytis sis-tematiškai naudoti gramatiką. Reikia susidaryti pagrindus tai kalbai ir žinoti kodėl žodžių galūnės vienur vienokios, o kitur kitokios. Pav., kur esamasis laikas, kur būstasis, kur būsimasis. Taip pat su būdvardžių galūnėmis, kurios priklauso nuo daiktavardžio giminės ir skaičiaus...

Kai mokomasi kalbos savaitėje dvi valandas, kurių viena skiria-ma gramatikai, antra pasikal-bėjimui, tautosakai, dainoms ar poezijai, susidomėjimas studijuo-jančiam ateina, kai mokėjis teo-riškai, atpažįsta visa tai dialoguo-se, dainose, praktiškai ir tiksliau supranta rašinio ar laiško min-tis. Šiuo metodu, per dvejus

metus 32 dvigubų pamokų laiko-tarpyje išdėstoma lietuvių kal-bos pradžios mokyklos lygio gra-matika.

Tikrai susidomėjęs lietuvių kal-ba klausia "o kas toliau"? Darbo-vietėje, aplinkoje - anglų kalba. Lietuvių kalbą ką išmokome - užmiršime.

Šių svarstymų rezultate, buvę lietuvių kalbos studentai Phila-delphijoje susiorganizavo į Lie-tuvių kalbos kultūrinį klubą. Jų tikslas susirinkti visiems vieną kartą per mėnesį Lietuvių kul-tūros Centre pasikalbėjimui lietuviškai. Ir tai daroma. Jau įvyko 29 susirinkimai nepraleidžiant nei vasaros atostogų.

Dvejus metus vadovavusi klubui Anastazija Utkienė dabar pareigas perdavė Albinui Ragers (Radavičiui). Klubas svarsto pa-keisti vardą į "Lietuvių paveldo klubas" (Lithuanian Heritage). Klubas turi savo valdybą. Su-sirinkimai pradedami lietuviška malda, pasimokoma įdomių straipsnelių iš Dr. A. Klimo kny-gos "Introduction to Modern Lithuanian", daromi vertimai gautų laiškų iš Lietuvos, pasimo-koma lietuviškų dainų, pasivaiši-nama atneštais užkandžiais.

Prašant pagalbos prisidėti prie lietuvių kalbos pradedančių pro-gramos, klubo nariai ateina į pagalbą su muzika, dainomis ir ... tautiniais šokiais. Dainų moky-toja A. Utkienė, tautinių šokių Estera Wašauskienė. Su akor-deonu groja Gintaras Labutis ir Alfredas Frisbys, ateina Lynn Cox. Jie, be daugelio dainų, išmo-kę ir tautinių šokių: "Rugelius", "Ivaro tiltą", "Ant kalno karklai siūbavo", "Vėdarą". Smagūs su-sirinkimai. Net jau kalbama apie 1998 m. įvyksiančią Lietuvoje tautinių šokių ir dainų šventę ir dalyvavimą joje. Lietuvių kalbai

1994-1995 m. lietuvių kalbos kursų studentai Philadelphijoje besigilina lietuvių kalboje.

koordinatorių - Bronius Krokys.

Kadangi, besimokant lietuvių kalbos, jau nuo pradžios užkliūna tokie dalykai kaip "Eglė žalčių karalienė" (tautosaka), "Meškiukas Rudnosiukas" (Brazdžionio), "Jūratė ir Kastytis" (Maironio), o ką jau kalbėti apie Biliūno "Brisiaus" žuvimą, ar Vienuolio "Veronika"... Tad kodėl nepalies-ti Lietuvių literatūros briliantų? Kodėl nepamiršti Maironio poezija? Užklauskus Pensylvani-jos valstijos Etninių grupių Folk-loro Departamente ar tokį toli-mesnį Lietuvių kalbos studijų kursą paremtų finansiskai, at-sakymas gautas teigiamas. Todėl ir buvo suplanuota programa dvidešimčiai dvigubų pamokų - seminarų kursas.

Dabar dirbame. Kokia puiki Maironio poezija! Žinome iš kur gintaro gabaliukai Baltijos jūro-je. Juk tai Jūratės gintarinių rūmų skeveldros. Gauta puikių lietuvių poezijos vertimų iš prof. R. Šilbajorio.

Smagu, kad vis atsiranda Amer-ikos lietuvių, kurie jaučiasi JAV lietuviams, kad myli Lietuvą ir jos žmones. Tiesa, turime vieną ir nelietuvių kilmės studentą, tai Alfredas Frisbys (jis nori kad mes

ji taip vadintume), kuris pamilęs lietuvių kalbą, kultūrą, poeziją ir lietuvius. Jis yra muzikas, grojās chelo orkestre.

Gražu, kai antros, trečios kar-tos lietuviai Lietuvą laiko savo istorine tėvyne. Kad nepamiršta Lietuvos žmonių - savo tautos. Jie yra gyvi Lietuvai!

O jų nemaža čia, abipus Dela-ware upės Pensylvanijos ir New Jersey valstijose. Kai jaučiame, kad kiekvienas esame maža da-lėlė pačios Lietuvos tautos ir tuo gyvename. Tai nuotaikos lietuvių kalbos pamokose - semina-ruose.

A.T.D.

Rūpestis Lietuvos miestų savivaldybių darbuotojais

Penki Lietuvos miestų savivaldybių tarnautojai - adv. Albina Radzevičiūtė ir archit. Algimantas Jukna iš Šiaulių, Juozas Adomonis ir Jonas Jagminas iš Vilniaus ir Marytė Rozalienė iš Druskininkų sausio mėnesį atvyko į JAV susipažinti su Amerikos vidutinio didumo miestų ir apskrįčių savivaldybių problemomis ir jų sprendimais. Du mėnesius intensyviai studijuos savivaldybių Amerikoje funkcionavimą, o grįžę Lietuvon savo žinias perduos kitų miestų savivaldybių darbuotojams seminaruose, kuriuos organizuoja Savivaldybių treniravimo centras Kaune. Centrą Kaune suorganizavo ir Lietuvos savivaldybos darbuotojų tobulinimą Amerikoje, o taip pat keliones finansuoja US-Baltic Foundation Washington. Šios fundacijos prezidentas yra Linas Kojelis.

Vysk. A.Baranausko 160-ųjų metinių minėjimai

Sausio 14 d. Kauno Tarpdieciznėje kunigų seminarijoje iškilmingai paminėtas vyskupo Antano Baranausko 160-ųjų gimimo metinių jubiliejus. Iškilmingame renginyje Vilniaus arkikatedros klebonas mons. K. Vasiliauskas aptarė vyskupo poetinę kūrybą, siekdamas atskleisti jos sąsajas su mūsų laikmečio problemomis. Apie ganytojišką A. Baranausko veiklą pasakojo seminarijos profesorius kun. A. Kajackas. Ištraukas iš A. Baranausko kūrybos skaitė aktorai Rūta Stalliūnaitė, Egidijus Stancikas, Virginija Kochanskytė, Petras Abukevičius, Petras Venslovas. Kauno valstybinis choras atliko poeto ir vyskupo giesmes "Dangaus Karalienė, linksminkis", "Garbinkit rasą dangūs iš aukštybių", "Sveika, marių žvaigždė, Dievo gimdytoja". Minėjime taip pat dalyvavo Danielius Sadauskas, ansamblis "Ainiai" - Maironio literatūros muziejuje parengta ekspozicija, supažindinanti su A. Baranausko gyvenimu ir kūryba.

Sausio 17 d. vyskupo A. Baranausko 160-osios gimimo metinės buvo minimos Anykščiuose, kur mišias už vyskupą Šv. Mato bažnyčioje aukėjo Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas. Po mišių buvo pagerbtas paminklas A. Baranauskui, o vakare vietos kultūros rūmuose įvyko šiam įvykiui skirtas vakaras - koncertas. Mons. K. Vasiliauskas kalbėjo apie poemos "Pasikalbėjimas giesmininko su Lietuva" filosofinę potekę pabrėžė, kad prieš 135 metus A. Baranausko išvardytos devynios Lietuvą slegiančios nelaimės labai tinka ir šiandieniniam mūsų krašto gyvenimui apibūdinti. Koncertavo folklorinis ansamblis "Puntukas", P. Bingelio vadovaujamas Kauno valstybinis choras, giedojio solistas D. Sadauskas. Poeto eiles skaitė Kauno akademinio teatro aktorai.

Panašus renginys vyskupo Antano Baranausko 160-osioms gimimo metinėms paminėti įvyko ir Vilniuje.

LKBIC

jonė kada nors suvaikinti Ro-meo, kiekvieno subrendusio - Hamlet. Šį kartą, spektaklio pa-baigoje, visiems aktoriams tik karštai plojome, o išvydę Ray Chambers, spontaniškai pašo-kom ant kojų.

Carrie Preston sukurta Ofelija ypač sužibo pamišėlės scenose, žiūrovus jaudindama iki ašarų. Ray Forbes Klaudijų vaidino raiš-kiai, garsiai ir aiškiai kalbėdamas. Galėjo kiek emociškiau išgyven-ti sekdamas Hamletą dvipras-mybes (broližudys, kekšiautojas!), bet kai lenkė ir lenkė taureles bei bokalus, tai ko iš apgirtusio be-norėsi? Vis dėlto, viena klaida nedovanotina. Klaudijus stovi šalia Gertrūdos. Ši pagriebia nuo-dų taure ir geria "už Hamletą". O jis, Klaudijus? Tik - "negerk!", ir jokio judesio. Kituose pastaty-muose jis sėdi tolokai nuo Ger-trūdos, šoka taure atimti, bet "pavėluoja".

Jill Tammer (Gertrūda) neįtiki-

no esanti gašlautoja, nei miega-mojo mizanscenoje atgailauto-ja. Berry Boys Polonijus - pasigė-rėtinas, geresnio nereikėjo. Nor-bert Butz, silpnokas Laerto vaid-meny (nors puikus fechtuoto-jas), kur kas geriau pasirodė ant-roje, Aktoriaus Liucianaus rolėje. Ak, tie pravažiuojantieji penki Aktoriai, Hamletą pasikviesti į Elsinoro pilį, sužlugdyti Klaudi-jų, buvo nuostabus vaidinimas vaidinime. Jų pantomimos mi-zanscena - vaidybinis perlai! Gaila, gaila, kad tai buvo tik kelios akimirkos...

Spektaklį išgyvenom keturi Sunny Hills tautiečiai ir viešnia iš Lietuvos. Visi buvome suža-vėti.

Rekomenduočiau dar bent tu-zinui dramą mėgstančių savo telkinio bičiuliui, Atlantos apy-linkių tautiečiams. Bet vasario 12 d. ASF scenoje Hamletas pas-kutinį kartą "mirė" ir vėl ten "prisikels" tik už kelerų metų...

ASF "Hamletas", kurio ilgai nepamiršime

Alfonsas Nakas

Septintą kartą "Hamletą" iš-gyvenau šių 1995-ųjų vasario 5 d., Alabamos Šekspyro festivalio Festivalio teatre. Septintą kartą nuo 1969-ųjų. Antrą kartą čia, Montgomerije, Alabamos sos-tinėje. Iš visų pastatymų liko ne-

kančių instrumentų triukšmas buvo ritmingas, banguojantis. Šiek tiek bauginantis, bet ir žadinantis smalsumą. Sunku pasakyti, kiek jis mirtinai tam-sioj salėj truko. Gal minute, dvi, tris? Nepabodo. Norėjosi dau-giau. Bet tas triukšmas buvo vienkar-tinis. Vėliau, scenoms keičiantis, visos pauzės buvo užpildytos graudi-nančių simfonijų mistiškam melodi-jom. Niekada, niekur tokio muzika išpuošto "Hamle-to" neteko išgyven-ti.

Ne kartą esu ra-šęs, kokia erdvi ASF Festivalio teatro scena. Šiam "Ham-letui" erdvė ir liko tuščia, gal kad Hamletas turėtų ko daugiau laisvės... Elsinoro pilies įrangą vaidavo bent keturių aukš-tųjų, plokščių bei virbų lieptai, tiltai ir laiptai, erd-vę supa iš visų tri-jų šonų. Čia vaikš-čiojo nužudyto ka-raliaus šmėkla, patruliavo sargy-biniai, gaudė Po-lonijų nudūrusį Hamletą. O didžiulėje scenos erdvėje, kai reikėjo puotauti, atsiradavo stal-las, Gertrūdos miegamąjį vaiz-davo atsiradusi lova. Ofelijos šūkavimais, Hamletą tėvo šmėkla. Visa tai kiek vėliau. Pradėjo savotiška uvertiūra. Tas barš-

Carrie Preston - Ofelijos rolėje ir Ray Chambers - Hamletu. Scarsbrook ASF nuotrauka

pamirštamų įspūdžių. Liks ir iš-šio. Gal daugiausia!

Režisierius Kent Thompson (jis ir ASF meno vadovas) nesiskubi-no su Elsinoro pilies sargybų šūkavimais, Hamletą tėvo šmėkla. Visa tai kiek vėliau. Pradėjo savotiška uvertiūra. Tas barš-

lonijų nudūrusį Hamletą. O didžiulėje scenos erdvėje, kai reikėjo puotauti, atsiradavo stal-las, Gertrūdos miegamąjį vaiz-davo atsiradusi lova. Ofelijos šūkavimais, Hamletą tėvo šmėkla. Visa tai kiek vėliau. Pradėjo savotiška uvertiūra. Tas barš-

Iškart nustebino beveik šiuo-laikinės sargybinių uniformos, ginklai. Danai dėvėjo I Pasauli-niam karui siūtus drabužius, ne-šiojosi ilgus Japonų - rusų karo šautuvus su durtuvais. Norvego Fortinbras karių tamsiai mėlyni-paltai, juodi diržai, raudonos apykaklės ir antpečiai panašėjo į bolševikų. Baliaus metu ponios ilgomis, žydrių spalvų, kukliai dekoltuotom sukniomis, vyrai fr-akuoti, su cigarais ar cigaretėm dantyse. Karaliaus Klaudijaus švarkas - kaip caro Nikolajaus II. Kai iš Prancūzijos grįžęs Laertas įsiverš į Klaudijaus menę, ne su-špaga, rapyru ar kardu švaistysis, o paprasčiausiai Klaudijui prie smilkinio prirems blizgančio plieno pistoletą... Kostiumai Eli-zabeth'os Novak.

Tik Hamletas, pamišęs ar to-kiu apsimetęs (ir niekada niekas nesužinos, nes veikiausia ne-žinojo nė pats Šekspyras) nepo-zuos nei su fraku, nei su princo kariška uniforma. Čia vienmarš-kinis, čia proletarišku švarkeliu užšvilkęs, dažniau basas, negu batuoatas, lakstys, šliaužios, klūp-čios, ropinės, po staliu dvilin-kas skaitinės knyga, sklaidys ko-kius lapelius. Spalvingasis Ham-letas! Žiaurus Ofelijai, beširdis Polonijui, ironiškas Laertui, sar-kastiškas ištikimiesiems karaliaus saugumiečiams Rozenkrancui ir Gildenšternui, aišktingas Klaudi-jui ir motinai Gertrūdai. Tik vie-ninteliam draugui Horacijui (Horatio) jokių kaprižų nerodys. Aktorius Ray Chambers egza-miną išlaikė penkiems su plusu! Gerai suvaidintas Hamletas sce-noje teikia nemažiau garbės, kaip "Oskaras" už vaidmenį filme. Kiekvieno jaunučio aktoriaus sva-

-- Poetui prof. Tomui Venc-lovai, viešniam Lietuvoje, Lie-tuvos prezidentas A. Brazauskas vasario 15 d. įteikė 2-ojo laipsnio Dižojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordina.

-- Lietuvos ambasada Wa-shingtono kovo 11 d. organizuo-ja pirmąjį Lietuvos jaunimo, be-simokančio, studijuojančio ar lai-kinai gyvenančio JAV, susitikimą Ambasadoje. Programoje: 10 val. ryto dalyvių atvykimas ir susi-pažinimas su Ambasada, 11 val. ambasadoriaus dr. A. Eidinto sveikinimo žodis, 11:10 val. dis-kusijos: "Mes ir mūsų reikalai Amerikoje", 12:45 val. pertrau-ka. 2 val. popiet Kovo 11-osios minėjimas, 3 val. laisvas pabendravimas, 4 val. susirinkimo daly-vių išvykimas.

-- A. a. biochemijos dr. Ka-zio Martinkaus (6.09.1953 - 1.13.1984) prisiminimai yra isteigtas 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekiantys magistro arba doktorato laipsnio iš griež-tųjų mokslų - vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemi-jos ir pan.). Dėl daugiau infor-macijos ir prašymų formų, rašyti šiuo adresu: Kristina Marfinkutė, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Rich-mond, Chicago, IL, 60629 USA. Prašymų formos turi būti gra-žintos iki gegužės 1 d., 1995 m.

-- Ingridė Čaplinskaitė iš Toronto, Ont., Kanados, baigusi universitetą Belgijoje, išvyko į Kretinę, kur dabar dėsto mer-gaitių kolegijoje Bažnyčios isto-riją ir anglų kalbą.

-- Houston, Texas, Lietuvių Bendruomenė vasario 28 d. 7:30 val. vak. ruošia koncertą pa-minėti Vasario 16-ąją ir Kovo 11-osios penkmetį. Programą atliks trys Lietuvos solistai: Vaclovas Daunoras, Vitalija Šiškaitė ir Bro-nius Tamašauskas. Jiems akom-panus Robertas Bekionis. Prie jų prisidės ir du amerikiečiai muzikai. Koncertas vyks nuosta-bia akustika pasižymintioje St. Paul's Methodist Church, 5501 South Main, Houston, Texas.

-- Vokietijos Lietuvių Ben-druomenės tarybos metinis su-važiavimas įvyks kovo 11 d. Ro-muvos pilies konferencijų patal-pose, Hüttenelde.

-- Kongreso biblioteka (Lib-rary of Congress) parinko savo 1995 m. kalendoriui tarp 12 nar-sių moterų archeologę Mariją Gimbutienę (1921 - 1994), ku-ris nuotrauka ir aprašymas puo-šia lapkričio mėnesio puslapi.

-- Ingrida Bublienė, JAV LB veikėja ir Imports By Kelly prezi-dentė, pasirašė sutartį su alko-holinių gėrimų tiekėjais - Port Dixie Imports. Ši bendrovė im-portuos Lietuvos imonės "Stum-bras" - "Lithuanian Vodka" ir ją platins JAV-jose. Tai pirmoji Lie-tuvos imonė, kuri prasidevė į plačiąją Vakarų rinką.

-- Dr. Valdas Adamkus, US EPA 5-to regiono administrato-rius, atidarys Environmental Res-ponse Planning konferenciją ko-vo 8 d. University of Detroit. Jis kalbės apie apleistus miesto lau-kus, kas paskutiniu laiku pasid-arė vienu iš svarbiausių rūpes-čių. Dr. Adamkus yra narys įvair-ių komisijų ir labai vertinamas ne vien tik valdžios ir pramonės sluoksniuose, bet ir tarp gamto-saugininkų, kovojančių dėl gam-tosaugos išvystymu.

Skaitytėjai 1995
"Darbininkui"

Elona Vaišniene iš New Haven, CT, elektroniniu paštu ir toliau mus informuoja dėl Lietuvos studentų reikalų Amerikoje, o konkrečiai apie tai, jog jie turi mokėti mokesčius JAV, todėl, kad Lietuva vis niekaip negali pasirašyti sutarties su JAV. Štai koks įdomus Lietuvos elektroninio klubo nario laškas:

Vilius Stribinskis rašo:
"Kokių reikia dokumentų, norint iškviešti Lietuvos gyventoją pas save? Idomu, kad Lietuvos ambasada Washingtone negalėjo man atsakyti, sakydami, kad tai privatus reikalas ir taip to-

liau. Aš dar jų klausiu dėl tos naujos vizų tvarkos (buvo skelbta, kad JAV vizos Lietuvos piliečiams galios iki 10 metų), tai atsakymo irgi negavau, pasakė, kad amerikoniai jų dar neinformavo.

Dar daugiau! Klausiu, tai kada vyrai sutvarkysite lietuvių reikalus Amerikoje, kad jau bent pradžioje nereikėtų mokėti mokesčių. (Lietuvos studentai moka mokesčius Amerikai iš savo ir taip menkų stipendijų). Lygiai to paties klausiau prieš metus. Atsakymas tas pats - tai ilgas procesas.

Užtat jie pasidžiaugė, kad pa-

galiau per didelius vargus jiems pavyko susitarti su amerikoniais, kad leistu ambasados darbuotoju antroms pusėms kur nors išdarbinti. (Red.pabr.) Taigi, net Amerikoje jie toliau sau tvarkosi asmeninį gyvenimą.

Idomu, ar dirbančių lietuvių, ar ambasados darbuotojų žmonių daugiau JAV? Galų gale, matyt, yra toks diplomatinis etiketas, kuris antroms pusėms neleidžia dirbti, bet... galų gale, tai ne mūsų reikalas. Tačiau už mūsų interesus čia niekas neserga, kaip ir ten, gimtoje šalyje. Esu truputį supykęs, gal sakau, suradus dar kelis bendraminčius, brūkštelėti OFICIALŲ paklausimą Jo Ekscelencijai į Ambasada.

Ilgokai užtruko informacijos rinkimas. Galų gale pavyko surasti neužsiėmusią Ambasados teisininkę Sigutę Jakštonytę. Gana maloniai pasiūnekėjome man rūpimais klausimais, tačiau atsakymo negavau. Ji man patarė parašyti OFICIALŲ paklausimą į ambasada, tada jie pasiųs oficialų paklausimą į Užsienio reikalų ministeriją, kuri, matyt, pasiųs į Soc. rūpybą ir taip toliau. Supratau, kad tai greičiausias kelias gauti atsakymą. Aš papasakojau, kad tai rūpi ne man vienam, bet daugeliui Lietuvos piliečių, šiuo metu išsibarsčiusių po svietą, ir paklausiau ar jau taip svarbus mano

oficialus paklausimas.

Atsakymas - taip. Keista, yra problema, kurią, greičiausiai, supranta ir žmonės, dirbantys ambasadoje, tačiau, kol tu neprašysi OFICIALIAI, niekas tavęs nesupras.

Biurokratams rūpi ne mūsų interesai, bet popieriukai, kitokios šnekos nesupranta. Trumpai šnekant, siunčiu raštą į ambasada, kuriame taip pat parašysiu, kad tai ne vien mano problema. Dėl Lietuvos ir JAV sutarties pasakė, kad tai ne Ambasados reikalas, ją ruošia (ar turi ruošti) biurokratai Vilniuje. Tai tiek žinių".

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškų. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$599 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Visus metus geriausias draugas - "Darbininkas" - lankys jus kas savaitę!
Prenumerata vieniems metams tik \$30!

MES SIŪLOME

PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠIĄ ŽIEMĄ

Iš New York nuo	Iki kovo mėn.
Boston	\$600.00
Philadelphia, Washington	\$670.00
Cleveland, Chicago	\$700.00
Florida	\$770.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$730.00
	\$850.00

- Mes siūlome keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas -

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leon, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- Rudens sezono persiuntimui taikoma nuolaida - 1 svaro kaina nuo 69 iki 99 centų.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Vasario-kovo mėnesiais siuntinius priimsime:

ATHOL, MA	vasario 25 d.	2.30 - 4 val. p.p.
WATERBURY, CT	kovo 4 d.	9.30 - 11 val. ryto
HARTFORD, CT	kovo 4 d.	1 - 3 val. p.p.
LOWELL, MA	kovo 5 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	kovo 5 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	kovo 5 d.	4 - 5 val. p.p.
PUTNAM, CT	kovo 6 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	kovo 6 d.	4 - 6 val. p.p.
NORWOOD, MA	kovo 7 d.	5.30 - 6.30 val. p.p.
CAPE COD, MA	kovo 8 d.	3 - 4.30 val. p.p.
BROCKTON, MA	kovo 9 d.	3.30 - 5.30 val. p.p.
BROOKLYN, NY	kovo 11 d.	12 - 4 val. p.p.
WORCESTER, MA	kovo 11 d.	11 - 3 val. p.p.
PENNSYLVANIA	kovo 12, 13 d.	visa diena
KENNEBUNKPORT, ME	kovo 14 d.	10-12 val. ryto
BRIGHTON, MA	kovo 15 d.	4 - 5.30 val. p.p.

Velykinis konteineris iš Bostono bus išsiustas kovo 16 d.

Informacijos apie paketų siuntimą ir pinigų pervežimą į Lietuvą prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

VILTIES adresas: 368 West Broadway, Boston, MA 02127
Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

South Boston Savings Bank
ALWAYS THE LEADER

Mail check to: South Boston Savings Bank, 480 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 252-2500.

NAME _____ ADDRESS _____ CITY _____ STATE _____ ZIP _____

AMOUNT ENCLOSED \$ _____ SOCIAL SECURITY NO. _____ DATE OF BIRTH _____ SIGNATURE _____

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

MAIN OFFICE: 480 West Broadway, South Boston, MA 02127, 252-2500
WEYMOUTH OFFICE: 544 Main St., Weymouth, MA 01978, 337-1050
NEPONSET CIRCLE: 740 Galloway Blvd., Neponset, MA 01906, 825-9000
NEEDHAM OFFICE: 352 Chestnut St., Needham, MA 01946, 449-0210
QUINCY OFFICE: 690 Adams St., Quincy, MA 01906, 479-9600
WEST ROXBURY: 1833 Centre St., West Roxbury, MA 02132, 323-8000

NAUJOS KNYGOS

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šivio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas viršelis A. Sutkuvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "I Laisvę" Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Įdomios medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką, kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiausią pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinų dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol. (Persiuntimui pridėti 2 dol.) Dėl užsakymų skambinti! Darbininko administracija! 9 val. r. - 4 val. p. p. tel. 718 827-1351 arba rašyti: Darbininkas (administr.) 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

The Baltic Observer

NEWS FROM ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

10 Weeks - \$10.00
In Canada \$12 if ordered by March 31, 1995

25 Weeks - \$35.00
45.00

51 Weeks - \$65.00
85.00

2 Years - \$115.00
145.00

The Baltic Observer is the largest and most informative English language newspaper from the Baltic countries. Each week you will receive 24 pages of news about Estonia, Latvia and Lithuania with information on business, economy, education, events, legislation, news, politics and international relations. All issues are airmailed weekly direct from Latvia.

Satisfaction guaranteed. If you are not completely satisfied after receiving two issues, your money will be refunded in full.

ORDER TODAY!!

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip _____
Cred. Card # _____
Signature _____
Exp. Date _____

Canadian residents may pay by check or money order to Latvian Credit Union Ltd., Acct. No. 1414, 491 College St. Toronto, Ontario M6G 1A5 Canada. Payments with Visa or MC accepted at the US address only.

COPYLAND/BALTIC OBSERVER
Exclusive distributors of The Baltic Observer in US & Canada
558 Pilgrim Drive, Suite A, Foster City, CA 94404
(415) 341-2679 • Fax (415) 345-5116

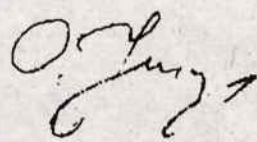

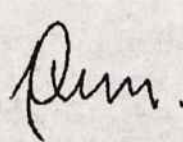
Mielie lietuviai,

Nuoširdžiai sveikiname Jus su Vasario 16, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena, - švente, brangia kiekvieno lietuvių širdžiai, nepriklausomai nuo to, kur jis gyventų - Lietuvoje ar toli nuo jos.

Linkime Jums kuo geriausias kloties, dalyvaujant Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimo darbe, bei sveikatos, asmeninės laimės ir sėkmės.

Dr. Oskaras Jusys
Lietuvos Respublikos
Nepaprastasis ir Igaliojotasis
Ambasadorius Jungtinėse Tautose

Dr. Petras Anusas
Lietuvos Respublikos
Generalinis Konsulas Niujorke

Red. pastaba. Sveikinimas gautas faxu vasario 14 d. 17:46 val., kada vasario 17 d. "Darbininkas" jau buvo atspausdintas.

Užsienio Ateitininkų Federacijos tarybos rinkimai

Federacijos Valdybai pageidaujant šiuo primename anksčiau Federacijos Valdybos skelbtas rinkimų taisyklės su kai kuriais papildymais ir terminų pakaitomis.

Kviečiame visus ateitininkus aktyviai rinkimuose dalyvauti.

Galioja sekančios rinkimų taisyklės:

1. Ateitininkų Federacijos ideologinės krypties ir veiklos nustatymui bei koordinavimui yra renkama Vyriausioji AF Taryba susidedanti iš 15-os narių. Lietuvos ateitininkai išrinko 8-is ir užsieniui yra skirta išrinkti 7-is žmones į Užsienio Ateitininkų Federacijos Tarybą, Vyriausios Ateitininkų Tarybos padalinį.

2. Rinkėjais gali dalyvauti visi už Lietuvos ribų gyvenantys Ateitininkų sendraugių sąjungos nariai, Ateitininkų Studentų ir Ateitininkų Moksleivių sąjungų nariai, davusieji ateitininko įžodį.

3. Kandidatais gali būti ateitininkai ir ateitininkės išbuvę ateitininkų organizacijoje ne trumpiau, kaip 10 metų.

4. Vieną kandidatą į UAFT gali pasiūlyti penki ateitininkai(-ės) gavę siūlomo kandidato raštišką sutikimą, kuriame nurodoma: kandidato amžius, profesija, gyvenvietės adresas, telefono numeris, nuo kada yra ateitininku ir trumpa kandidato ateitininkiškos veiklos apybraiža.

5. Kandidatų pristatymo terminas baigiasi 1995 m. kovo 15 d.

6. Balsuoti teisę turinčių narių sąrašus UAFT Komisijai pristato Ateitininkų Sendraugių, Studentų At-kų ir Moksleivių At-kų Centru Valdybos iki 1995 m. kovo mėn. 7 d.

7. Pagal Centru atsiųstus balsuotojų sąrašus pavieniui ar šeimai išsiųstuose balsavimo paketuose bus nurodyta balsavimo kortelės sugražinimo (pašto antspaudo) data.

8. Rinkimų Komisija ne vėliau, kaip dviejų savaitių bėgyje po balsų gražinimo datos rezultatus praneša AF Valdybai ir kandidatams.

UAFT Rinkimų komisija sudaro: Nijolė Balčiūnienė, dr. Birutė Kasperavičienė - sekretorė, Pranas Razgaitis - pirmininkas ir dr. Živilė Vaitkienė; adresas - 6755 Parkgate Oval, Seven Hills, OH 44131 - 3640, telefonas (216) 524 - 2357.

UAFT Rinkimų Komisija

Mielą

A.† A.

ELENĄ VAIČIENĘ

į amžinybę palydėjęs, jos vyrą Joną, dukrą Audrę, sūnus: Rimą, Vytką ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė Cibulskienė
Violeta Niemi su šeima
Antanas Matulaitis

A.† A.

EDVARDUI KARMAZINUI

iškeliavus amžinybėn, giliame skausme likusią žmoną Birutę, seserį Mildą, brolių Stasį ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Modesta Blažaitienė
Vaidas Blažaitis
Raminta ir Walter Hosp

A.† A.

EDVARDUI KARMAZINUI

mirus, jo žmonai Birutei, broliui Stasiui Karmazinui su šeima, seseriai Matilda ir jos šeimai ir visiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Rožė Kondrotienė
Vytautas Kondrotas
Audronė Žilinskienė su šeima

Boston, MA

Ateitininkų susirinkimas

Jaunųjų ateitininkų susirinkimas gruodžio 28 d. įvyko So. Bostone, Onos Girniuvienės namuose. Susirinkime dalyvavo dr. Mirga Girniuvienė, Vytautas Sužiedėlis, Moacir de Sa Pereira, Skaidrys de Sa Pereira, Varpas de Sa Pereira, Nomedas Girniūtė, Šarūnas Krukonis ir Dainora Kupčinskaitė.

Grupė žiūrėjo filmą "Lost in Yonkers" ir nagrinėjo filme išskelbtus klausimus. Filmas ne visiems patiko, nes atrode šiek tiek "saldus". Studentai būtų verčiau diskutavę "Reservoir Dogs" arba "Pulp Fiction".

Antroje susirinkimo dalyje dr. Rimas Pauliukonis kalbėjo apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir kaip

mėgėjai naudoja radiją susikalbėti su Lietuvoje gyvenančiais lietuviams. Jis ilgiau papasakojo, kaip mėgėjų radijas buvo naudojamas kovoje už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Jaunimas stengsis atgaivinti ateitininkišką veiklą Bostone, stengsis suorganizuoti pavasarį rekolekcijas Putname ir sukviesti visus šiaurės pakrantės studentus, kurie domisi ateitininkyste.

Moacir de Sa Pereira

Bronė Spūdienė išlydėjęs

Bronė Spūdienė, tyliai leidusi senatvės dienas, mirė savo namuose š.m. vasario 8 d. ankstyvą rytą. Ji priklausė tai emigracijos kartai, kuri į Amerikos kontinentą atvyko po pirmojo pasaulinio karo, ieškodama geresnio gyvenimo. Čia įsijungė į patriotines organizacijas, pasižymėjo didele veikla ir dosnumu lietuviškiems reikalams.

Bronė buvo gimusi Patašinės kaime, Marijampolės valsčiuje ir apskritime 1904 m. lapkričio 3 d.

Šeimoje augo 7 dukros ir 2 sūnūs. Žemės buvo 52 margai. Ją paveldėti galėjo tik vienas, kitiems reikėjo mokytis amatų ir iškeliauti iš namų. Bronė, jau 15 metų būdama, mokėsi siuvėjos amato. Amata išmoko ir juo vertėsi visą amžių. Drabužių siuvyklai atidavė gyvenimo gražiausius 37 metus. Iš siuvyklos išėjo į pensiją.

Kanadoje gyveno giminių ir pažįstamų, tai Bronė emigravo į Kanadą. Iš tėvo gavusi pinigų, ji 1929 m. lapkričio 3 d. laivu iš Hamburgo uosto išplaukė į Halifaxo uostą, iš ten traukiniu į Winnipeg. Ten teko patirti daug vargo. Globojo geraširdžiai lietuviai emigrantai.

Iš dėdės gavo laišką, kad Montrealyje atsirado geresnių darbų.

Apsisprendė ten keliauti, pasikolindama pinigų. Už traukinio bilietą sumokėjo 50 dol., jai maistui liko 1.50 dol. Mokėjo ji "išdėti" kortas, pasakyti kokia laimė laukia bernelio ar mergaitės. Taip uždarbiavo ir traukinyje. Keliavo 5 dienas ir kortom uždirbo 5 dol. Už tuos pinigus prasimaitino ji ir jos draugė.

Montrealyje pradėjo dirbti siuvykloje. Pirmą savaitę uždirbo 7 dol., antrą jau 14 dol. Taip ir prasidėjo naujas emigrantės gyvenimas. Montrealyje buvo gyva lietuviška veikla. Bronė įsitraukė į tą veiklą, įstodama nare į Lietuvos Darbininkų Draugijos 35-ą kuopą. Montrealyje susipažino su Pranu Spūdžiu. Jis buvo gimęs 1898 m., suvalkietis. Pirmą em-

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojais atsuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 45 dol.: Ann Gurinskas, Rego Park, NY.

Po 40 dol.: Rev. Peter Shakalis, Plymouth, MA.

Po 30 dol.: R. Kepenis, Groton, CT; J. Starkus, Kearny, NJ.

Po 25 dol.: Austra Puzinas, San Mateo, CA; Aldona Stasiukevičius, Newington, CT; J. Liaukus, St. Pete Beach, CT; K. Česna, Worcester, MA; B. Neve-rauskas, Sterling Hts., MI.

Po 20 dol.: Rita Bureika, Los Angeles, CA; M. Bikonaitis, Santa Monica, CA; Dalilė Polikaitis, Westlake Village, CA; J. Kazlauskas, Waterbury, CT; Stasė Levanas, Waterbury, CT; Dalia Augūnienė, Jupiter, FL; Albina Balsys, St. Petersburg, FL; Rita D. Moore, St. Pete, FL; Mrs. B. Stravinskis, Brookfield, IL; Aldona Šmulkšytis, Chicago, IL; A. Zailskas, Cicero, IL; K. Bruzas, Homewood, IL; B. Kruopis, So. Boston, MA; A. M. Miner, Westborough, MA; J. Mauragas, New Providence NJ; K. Sestokas, Rahway, NJ; Asta

Dabrila, Dover, NH; Salomeja Salduanas, Jackson Hgts, NY; Vera McGinty, Montrose, PA; G. Kazlauskas, Stamford, CT.

Po 15 dol.: Irena Lukauskas, Fort Myers, FL; J. V. Sodaitis, Ormond Beach, FL; Valeria Žadeikis, Oak Lawn, IL; R. Zalubas, Silver Spring MD; S. Martisaukas, Brockton, MA; Genevieve Podgalsky, Watchung, NJ.

Po 12 dol.: H. Januskevičius, Yonkers, NY.

Po 10 dol.: P. Simanauskas, Manchester, CT; J. Sciuckas, Seymour, CT; J. Mikalauskas, Seminole, FL; Ed. Karmazinas, St. Petersburg, FL; Florence A. Dippel, Daytona Beach, FL; A. Aleksiejunas, St. Pete Beach, FL; Mrs. S. Salys, St. Pete Beach, FL; Petr. Kisielius, MD, Cicero, IL; Br. Uzusienis, Chicago Ridge, IL; B. ir B. Banaitis, Arlington, MA; Sofija Durickas, Brockton, MA; Stasė Gofensienė, Brockton, MA; P. Radzevičius, Brockton, MA; J. Ensins, Canton, MA; E. Bludnikas, Centerville, MA; H. Cepas, Reading, PA; Jane Bajercius, So. Boston, MA; Berta Gircys, Worcester, MA; P. Grazulis, Worcester, MA; Bronė Pridotkas,

Worcester, MA; A. Packevicius, Worcester, MA; Stefa Varneckas, Clark, NJ; Dr. A. Revukas, Cranford, NJ; E. Pralėika, Little Falls, NJ; Anna Pocius, Watchung, NJ; Loreta Stukas, Watchung, NJ; J. Kiznis, Brooklyn, NY; V. J. Grajauskas, Jeffersonville, NY; B. Nemickas, Jericho, NJ; Stella U. Matulonis, Manhasset, NY; A. Krinickas, Maspeth, NY; A. Ušelis, Ridgewood, NY; Angela Rozevicius, Woodhaven, NY; A. Sakalas, Woodhaven, NY; P. Svitara, Woodhaven, NY; Maria Liauba, Cincinnati, OH; Mirga Prikkockis, Warrington, PA.

Po 7 dol.: Mrs. M. Menciunas, Woodhaven, NY.

(nukelta į 8 psl.)

-- Baltų Laisvės Lygos kasmetinis žymenų įteikimo vakaras ir Kovo 11-osios sukakties minėjimas įvyks kovo 11 d. Latvių salėje, 1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA. Šių metų žymuo yra paskirtas Čėčenijos prezidentui Džocharui Dudajevui. Jį priminti iš Lietuvos atvyksta Seimo narė ir Čėčenijos gelbėjimo komiteto narė Romualda Hofer-tienė.

-- JAV LB Švietimo tarybos darbo konferencija vyks vasario 26 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL. Paskaitos: Jūratė Stirblienė "Kas turėtų būti mokoma lietuviškoje mokykloje ir kaip tai daryti"; Sytė Reitz "Dietos įtaka elgesiui ir mokymuisi"; Rita Vencloviėnė "Svetimos kalbos mokymas"; Rima Binder "Geografija, griežtieji mokslai, vaiko kalbos turinimas".

-- Antaną Viktorą Kramilių už vaisingą darbą lietuvių bendruomenės labai Australijos vyriausybės šalies nacionalinės šventės proga apdovanojo Australijos ordinu (Order of Australia).

-- Petro Babicko, rašytojo ir žurnalisto, palaikai Rio de Janeiro gyvenančio Juozo Miliausko iniciatyva, San Paolo esančiai "Lietuvių Sąjungai" parėmus finansais ir Edmundo Dubausko transportu perkelti iš Rio de Janeiro bendrųjų kapinių į lietuviškas kapinaites Katumbi kapinių plote. Lietuviškos kapinaitės buvo įsteigtos kun. Janulionio iniciatyva surinktomis aukomis.

-- Kaziuko mugė JAV lietuvių skautų - skaučių tarpe tebėra populiarė ir kasmet rengiama. Pav., ši pavasario kovo 5 d. mugė rengiama Chicagoje, Hartforde ir Detroite, kovo 12 d. - New Yorke, kovo 26 d. - Clevelande.

-- Giedriaus Jonaičio, dailininko iš Vilniaus, grafikos darbų paroda nuo vasario 10 d. iki kovo 20 d. lankoma Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje. G. Jonaitis yra Vilniaus Dailės akademijos profesorius, lietuviškų litų banknotų autorius. Parodoje eksponuojama 50 paveikslų oforto, sausos adatos, litografijos technika. Įdomūs originalūs litų piešiniai spalvotais pieštukais.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

MARCH PICK-UP SCHEDULE

03/2 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
03/4 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
03/7 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
03/9 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
03/10 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
03/14 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
03/16 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
03/18 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
03/21 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
03/23 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
03/24 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
03/30 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM

DARBININKAS

Dar vienas žingsnis link Lietuvos saugumo

Durbin-Knollenberg pataisa JAV Atstovų rūmų įstatymą HR 7 vasario 16 d. 12.15 val. po pietų buvo patvirtinta. 241 balsai - už, 181 - prieš.

Pataisa ištaisė įstatymo dvi vietas. Pirmiausia, buvo patikslinta, kad ne tik Vyšegrado, bet ir visos Europos šalys, prisikeliančios iš komunizmo dominacijos bus pakviestos prisijungti prie NATO, kai jos atitiks tam tikrus standartus.

Antra pataisa ištaisė paragrafą, kuris galėjo būti supras, kad Rusijai suteikiama veto teisė dėl NATO išplėtimo.

Įstatymo pataisos priėmimas - tai puiki dovana Lietuvos Nepriklausomybės dienai ir yra pergalė, stiprinant Lietuvos saugumą.

Lietuvių Bendruomenės informacijos centras

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, vasario 26 d. dalyvaus Arkivyskupo Ch. Saladkos 50 metų kunigystės jubiliejuje, Oklahoma City.

Geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecvičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knygą redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chalatu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalatu" - pridėti 2 dol.

LAMCO LADSCAPING & MAINTENANCE Co.

Washington, DC
ieško darbininkų pjauti žolę, pradėdant balandžio mėn. Pradinė alga 8 dol. į valandą; būtina reikia turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim nemokamą butą gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. (202) 244-2373. (sk.)

ieškau savo brolio Povilo Žymanto, sūnaus Benedikto, gim. 1925 m. Tauragės apskr., Laukuvos valsč., Baublių kaime. Prieš karą jis pasitraukė į Ameriką ir, kiek žinoma, gyvena Chicagoje. Žinantieji apie jo likimą prašomi rašyti: Bronė Gailevičienė, Žalioji gatvė 7a - 2, Kvėdarna, Šilalės rajonas, Lietuva. (sk.)

Pranciškonaikai Kennebunkport, ME. Pirmoje eilėje - naujieji pranciškonaikai.

Pranciškonų žinios

Dešimt naujų pranciškonų Kennebunkport, Maine, 1995 vasario 16, dešimt pranciškonų naujokų baigė naujokyną ir padarė išdus gyventi pranciškoniška gyvenimą. Devyni jų yra iš Lietuvos ir vienas iš Kanados. Naujokynas arba novicijatas yra vienerių metų bandymo laikotarpis, kurio metu norintieji tapti pranciškonais yra supažindinami su pranciškoniško gyvenimo dvasia ir tokio gyvenimo nuostatais. Pasibaig-

gus novicijatui, jaunuolis, jeigu jam patinka, daro išdus vieneriems metams gyventi tos rūšies gyvenimą. Po to įžadai pratęsimi ilgesniam laikui. Po novicijato jaunieji pranciškonaikai pradės studijas seminarijose, siekdami kunigystės.

Pranciškonų metinis susirinkimas

1995 m., vasario 14-15 dienomis, Kennebunkport, Maine, vyko metinis lietuvių pranciš-

konų vadovybės susirinkimas. Šalia provincijolo T. Placido Barriaus, dalyvavo vice provincijolas T. Augustinas Simanavičius, patarėjai T. Pranciškus Giedgaudas, T. Jonas Bacevičius, T. Rafaėlis Šakalys ir Lietuvoje gyvenęs T. Benediktas Jurčys, kuris yra ir provincijolo delegatas pranciškonams Lietuvoje. Buvo peržiūrėta praėjusių metų pranciškonų provincijos veikla, patikrinti atskirų vienuolynų atsiųsti pranešimai. Ypač daug dėmesio buvo skiriama pranciškonų reikalams Lietuvoje. **F.F.**

Solistės Rūtos Pakštas dainų rečitalis

New Yorko mieste, Manhattano dalyje, randasi labai sena, istorinė, nedidelė, bet jauki Trinity bažnyčia, kuri dar ir St. Paul's, kopyčia vadinama. Toje bažnyčioje, jau net 26 metai, šio kaidienų popietėmis, nuo 12 iki 1 valandos, dažnai vyksta profesionalių menininkų (solistų, instrumentalistų, grupių) koncertai. Vasario mėnesio popietėmis yra skirta 9 koncertai. Į tuos koncertus įėjimas yra laisvas, net ir aukos nerenkamos. Koncertų atlikėjai, būna atlyginami iš dosnaus anonimino asmens dovanos, skirtos Johannes Brahms garbei, aukų iš įvairių korporacijų, NY Council on the Arts, bei kitų šaltinių. Kadangi tie koncertai vyksta pietų metu - į juos susirenka apščiau klausytojų.

Vasario 6 d., be jokios lietuvių tarpe reklamos, išskyrus trumpą žinutę tilpusią "Darbininke" Nr. 3, toje bažnyčioje, įvyko dainų rečitalis, kuriame programą atliko solistė Rūta Pakštas. Solistei akompanavo David Reeves. Ši savo rečitalį Rūta Pakštas dedikavo Bo Veistrup (jis buvo solistės lietuvių chorui, prieš pora metų tragiškai žuvęs) ir Marytei Matulaitytei - Kunca pagerbti ir prisiminti.

Programoje, po vieną dainą buvo girdoma šių kompozitorių: Gioacchino Rossini, Charles M. Widor, Alfred Bachlet, Emile Paladilhe ir Jules Massenet. Su 7

"Ganyklų dainų" ciklu ir preliudu atstovavo Vytautas Klova, Antonin Dvorak - "Love songs" ciklas iš 5 dainų ir Enrique Granados - "Tonadillas", iš 4 dainų.

Rūtos Pakštas puiki sceninė laikysena, žavi išvaizda, laisvai valdomas, šviesios spalvos gan nemažas lyrinis soprano balsas ir nepriekaištinga dainų interpretacija netruko užkariauti ir sužavėti klausytojus. Visas dainas dainavo originalo kalboje.

Man labiausiai rūpėjo išgirsti Vytauto Klovos "Ganyklų dainų" pyne. Ją sudaro piano preliudas (jį skambino David Reeves) ir septynios, neilgos, skirtingų nuotaičių ir tempų dainos: "Ralis, karvytės mano, aš išgyniau", "Saulute motinute, užtekėk", "Kieno ten gano", "Saulute motinė ant mūsų", "Kai aš mažas buvau" ir "Šiū namo". Solistei Rūtai Pakštai, tų dainų charakteristika ir dideli skirtumai jų nuotaikose nesudarė sunkumo. Ji visa tai sugebėjo jautriai pajauti, išgyventi, atskleisti ir išryškinti.

Po koncerto, pasveikinęs ir išreiškęs Rūtai padėką, užklausiau:

Kas Jus, tokią šaltą dieną ir koncertams neįprastą vietą atviliojo?

Kada koncertui data būna nustatoma, juk negali žinoti koks bus oras, o dainuoti tenka visur.

Jei neklystu, šis Jūsų pasirodymas New Yorke buvo pirmutinis?

O, ne! Jau esu dainavusi Queens operoje ir National Cho-

ral Society rengiamuose koncertuose.

Jeigu iš šios dienos programos Jums būtų leista dainuoti tik vieną dainą, kurį kompozitorių pasirinktumėt?

Tai labai sunkus klausimas, nes jie visi skirtingi ir labai geri. Bandyčiau derėtis, kad būtų galima pasirinkti bent tris. Jie būtų Alfred Bachelet, Antonin Dvorak ir Vytautas Klova.

Ar negalvojate suruošti koncertą lietuvių visuomenei Kultūros Židinyje?

Jeigu atsiras kas kviestų - neatsisakysčiau.

-o-

Rūta Pakštas bakalauro laipsnį išgijo užbaigus DePaul universiteto Muzikos mokykloje, Chicagoje, o Master of Music - Peabody konservatorijoje, Baltimorėje.

Rūta kaip rečitalistė, operos ir oratorijos solistė yra dainavusi JAV, Canadoje, Australijoje ir Europoje. 1992 m., su Lietuvos nacionaliniu orkestru, Vilniuje, dainavo Mahler 4-joje simfonijoje. Kada gyvena Washingtone, DC, dažnai dainuodavo Kennedy Center, Strathmore ir Addison salėse. Priklausė pasijmėjusiam "Liederliebe" vokaliniam kvartetui ir Shenandoah university Conservatory of Music fakultetui. Yra paruošusi ir operose dainuoja: Musetta ir Mimi vaidmenis Puccini operoje "La Boheme", Lauretta - Puccini operoje "Gianni Schicchi", Lia - Debussy. "L'Enfant Prodigue", Nanetta - Verdi "Falstaff", Veronika - Bizet "Le Docteur Miracle" ir kt. Dabar solistė Rūta Pakštas gyvena New Yorke. **p. palys**

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentarai, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Baltiniai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indeksu knyga, minkštais viršeliais, vidutinio formato. Komentarai, datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d., liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje.

Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaidoms. **F.F.**

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Andrius ir Donna Bagdžiūnai sausio 31 d. susilaukė pirmagimio sūnaus Tomo - Ryan. Seneliai ir kiti artimieji jaunuosius tėvus nuoširdžiai sveikina.

Dr. Oskaro Jusio, Lietuvos Respublikos Ambasadoriaus Jungtinėse Tautose, ir dr. Petro Anuso, Lietuvos Generalinio konsulo New Yorke, kvietimu vasario 16-ąją Jungtinėse Tautose, Western Terrace patalpoje, susirinko apie 180 kviestinių svečių. Priėmimo dalyvavo 80 ambasadorių, apie 30 lietuvių organizacijų atstovų ir įvairių tautybų valdžios pareigūnai.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 25 d., ši šeštadienį, 1:30 val. popiet NewYorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "La Traviata". Pagrindiniai solistai: Veronica Villarroel, Frank Lopardo, Roberto Frontali. Diriguoja John Fiore. Ateinanti šeštadienį, kovo 4 d., bus transliuojama Richard Strauss opera "Der Rosenkavalier".

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadienį, kovo 4 d., ir šeštadienį, kovo 18 d. Tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 7 psl.)

"Vilties" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, NY, siuntinius vėl priims kovo 11 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpoje. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl.

"ŽIEDLAPIAI". Poeto Romualdo Kisieličiaus nauja poezijos knyga. Išleista praėjusiųjų metų pabaigoje Lietuvoje, J. Naviko leidykloje "Austėja". Knyga yra 143 psl., celofaniniu viršeliu. Joje atspausdinti 139 eilėraščiai su 15 autoriais nuotraukų. Kaina 7.50 dol., įskaitant persiuntimą. Knygą galima gauti rašant: Romualdas Kisieličius, 36 Kenbury Rd., Somerville, NJ 08876. (sk.)

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite progą, kreipkitės: Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 7 psl.)

Po 5 dol.: Sandra Dainauskas, Tehachapi, CA; Stefa Vismontaitė, Hartford, CT; J. Paliulis, Daytona Beach, FL; J. Gaila, Juno Beach, FL; R. ir J. Bendziukas, Seminole, FL; Zita Dapkus, So. Pasadena, FL; S. V. Kuprys, Riverside, IL; A. Siaurusaitis, Ellicott City, MD; Alexandra Dubauskas, Cambridge, MA; A. Dedinas, Greenfield, MA; P. Ambraziejus, North Falmouth, MA; M. Ziaugra, Sharon, MA; Joe Suopys, Detroit, MI; V. Strolia, Fair Lawn, NJ; Vyt. J. Kavolius, Elizabeth, NJ; Veronika Melinis, Hazlet, NJ; Izabele Bartasius, Williamstown, NJ; F. Redikis, Afton, NY; V. Zilinskas, Brooklyn, NY; Anna Balšis, Rego Park, NY; Bronė Lukoševičienė, Richmod Hill, NY; Mrs.

Nijolė Pierce, Rochester, NY; A. J. Gruodis, Wappinger Fls, NY; V. Muraska, Philadelphia, PA; A. Barzdukas, Falls Church, VA.

Po 4 dol.: Ziggy Vizbaras, Worcester, MA; Anna Malinauskas, Camden, NJ.

Po 3 dol.: V. Kaupas, Concord, NH; L. Tamošaitis, Woodhaven, NY.

Po 2 dol.: Ina Petokas, Up-land, CA.

Kiekviena aukta yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.
Darbininko Administracija